

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 KEDD november 9.

308. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Uj parlamentarizmus

Most folytak le a községi választások Angliában, a rend, fegyelem és szervezett munka hazájában, ahol még az olyan forradalmi jellegű harcot is, mint az általános sztrájk, a *fair play* szabályai szerint vívják meg. A konzervatív párt a kormányhatalom egész apparátusával felszerelve vette fel a küzdelmet a munkáspárttal, amely az érvényesülés feltételei közül csak öntudatos tömegekkel és a politika párbajkodexében járatos vezetőkkel rendelkezik. Az eredmény az, hogy a konzervatívok ötvenhárom községi mandátumot vesztek, míg a munkáspárt száznegyvenhat új mandátumot szerzett. A kormány megtartotta ugyan többségét a községi autonómiákban, de a Labour Party olyan lendülettel nyomult elő, hogy lehetetlen fel nem ismerni annak történelmi horderejű tüneti jelentőségét a brit politikai élet fejlődése szempontjából.

Minden más országban a polgárság a legkülönbözőbb frakciókra tördelve áll szemben a szervezett munkássággal és a polgári kormányzat csak ideig-óráig fenntartható koalíciókra támaszkodva boldogul. Innen a gyakori kormányváltás Franciaországban és Németországban. Mussolini ennek a problémának gordiusi csomóját a fasizmus diktatúrájával vágta ketté és sikerült elérnie, hogy Olaszországban a polgárság meg sem tud moccanni a ráhuzott feketeing kényszerubbonyában. Az olasz fasizmusnak csak egy számbavehető ellenfele van: a gyilok, amelyet az elítelt keserűség és az erőszak által forradalmivá fölforrított elégedetlenség tart állandó készenlétben. A demokrácia alapján megválasztott parlamentek munkaképességét a pártok egyensúlyozására fordított energiák emészti, Mussolini és Primo de Rivera kinevezett parlamentje pedig a diktatori biztonság körülpítésével van elfoglalva. Ilyen körülmények között a parlamentarizmus nem látszik alkalmasnak a tragikusan megcsúszott gazdasági és szociális feladatok betöltésére.

Az angol községi választások kimenetele mintha annak volna szimp-tómája, hogy a parlamentarizmus történetének új fejezete van kialakulóban. A parlament csak úgy felelhet meg rendeltetésének, ha felhagy a politikai szörszálhasogatások meddő játékaival és azoknak az erőknél képviselőivé regenerálódik, amelyek eredőjüül a gazdasági fejlődés iránya összetevődik. A tőke és a munka viszonyának szabályozása, a termelés válságának elhárítása most az az életbevágó kérdés, amelynek megoldása nélkül a világ egyre mélyebben sülyed bele a nyomorúság iszapjába. A parlamentarizmus klasszikus földjén a népképviselő felismerte hivatását és ott a pártképződés szempontjából szinte kizárólag az a megfontolás dominál, hogy kinek hol van a helye: a régi társadalom és gazdasági berendezkedés konstrukcióját őrző konzervatívok, vagy a jövő új utjait egyengető munkásság táborában. A kis pártok, amelyek a közúton akarnak elhelyezkedni, felmorzsolódnak a két derékhad összeütközésében. Így jön létre Angliában kompakt és hosszú kormányzásra képes többség, amelynek azonban az ellentétes világnéz-

letet reprezentáló hatalmas párt célkitűzéseivel is számolnia kell. A konzervativizmusnak és szocializmusnak ez a szakadatlan kölcsönhatása az egyedüli garanciája annak, hogy az evolúció megmarad természetes medrében és nem duzzad meg hirtelen a revolúció pusztító szökőárjává.

Amíg Macdonald kisebbségi kormány élén állott, óvatosan került minden olyan lépést, ami a többség mentalitását felháborította volna. Az angol munkásság azt az elvet vallja, hogy a szocialista program csak az ország többségének meghódítása után valósítható meg. Ezért nem

keltett csalódást a munkásság körében, hogy a munkáspárti kormány szociális téren semmit sem alkotott, viszont a kispolgárság tekintélyes rétegeit vonzotta át a Labour Party oldalára az a tapasztalat, hogy a munkáskormány perhorreszkálja a forradalmi módszereket és nem kíván kilépni az alkotmányosság keretei közül. A legutóbbi országos választásokon az angol munkáspárt egy millió szavazattal gyarapodott s ez az emelkedő tendencia, mint a községi választásokból látható, az általános sztrájk után és a bányászsztrájk közepett sem szűnt meg, úgy hogy nem tekinthető kalandos kom-

binációnak az a várakozás, amely szerint a közeljövőben munkáspárti többsége lesz az angol parlamentnek.

A tőke és a munka mérkőzése fogja eldönteni Európa sorsát és az angol példa azt tanítja, hogy a fenyegető megrázkódtatások leghatékonyabb ellenszere az idők szükségletei szerint átszervezkedő parlamentarizmus, amely egyfelől a polgári társadalom együtteséhez tartozó és súlytalan jelszavakkal egymástól elválasztott pártokat, másfelől a munkásság érdekeiért küzdő tömegeket egy-egy nagy egészbe forrasztja.

Az angol bányamunkások harcolni akarnak a végső diadalig

Cook főtitkár cáfolja a bányászsztrájk közeli befejezéséről elterjedt híreket

Londonból jelentik: Cook, a bányászszövetség főtitkára vasárnap este Liverpoolban beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy a sajtó az utóbbi napokban túl optimisztikusan itéli meg a helyzetet, holott **semmi kilátás sincs arra, hogy a bányászsztrájk rövidesen befejeződjék.**

A lapok azt írják, hogy a bányamunkások nem bírják a harcot és beadják a derekukat, ez azonban csak a

sajtó jámbor óhaja, mert a munkások harcolnak a végső diadalig.

A bányamunkások hajlandók a békére, azonban diktálni nem hagynak maguknak és nem is gondolnak arra, hogy megadják magukat.

Cook főtitkár hangsúlyozta, hogy a bányamunkásoknak még csak rövid ideig kell kitartani és biztos a győzelmük. Bejelentette végül, hogy **az orosz bányászszakszervezet**

távíratilag ötszáz ezer újabb anyagi támogatást ígért az angol bányamunkásoknak.

A sajtó aggodalmát fejezi ki, hogy a folyamatban levő tárgyalások a bányatulajdonosok makacsságán újból meghiúsulnak. Egyébként

kedden kezdődik meg az alsóház őszi ülészaka, amelynek napirendjén elsősorban a bányászsztrájk kérdése fog szerepelni.

Kormányválsággal fenyeget a radikális klub ülésének összehívása

Uzunovics szerint néhány nap múlva tisztázódik a helyzet — A radikálisok nem fogadják el a Radics-párt dalmáciai agrártörvénytervezetét

A radikális-párt hivatalos lapjának éles támadása Radics ellen

Beogradból jelentik: A kormány helyzete hasonló a legutóbbi kormányválság előtti helyzethez és **politikai körökben olyan a hangulat, hogy nem keltene meglepetést, ha a kormány ismét a parlamenten kívül bukna meg.**

Jellemző erre nézve Uzunovics Nikola miniszterelnöknek nyilatkozata, amellyel az újságíróknak arra a kérdésére válaszolt, hogy van-e nagyobb jelentőségük azoknak az ellentéteknek, amelyek a dalmáciai agrártörvénytervezet miatt a kormányzó-pártok közt támadtak. Uzunovics a következőket mondotta:

— Vannak ugyan ellentétek, de jelentőségüket nem szabad tulbecsülni. **Majd meghallgatjuk a radikális klub véleményét.**

Válság nincs, várjanak néhány napot, akkor meglátjuk, hogy mi lesz.

Uzunovics nyilatkozata élénk kommentár tárgya, miután az **a válsághírek burkolt megerősítésének hangzik.**

Ezuttal elvi jelentőségű szociális kérdésben támadt ellentét a két kormányzó-párt közt és úgy látszik a

radikális párt elégedetlenjei meg akarják ragadni az alkalmat, hogy egy ilyen természetű ügy címén borítsák fel a helyzetet, nem pedig a radikális párt belső kontroverziáinak számlájára. A radikális klub ülésének összehívása a dalmáciai agrártörvénytervezet megvitatására most már elkerülhetlenné vált és mint Uzunovics nyilatkozatából kitűnik, a klubülés összehívását ő sem ellenzi.

Ha az ülésen más politikai kérdések is szóba kerülnek, akkor könnyen döntő események következhetnek be.

Uzunovics miniszterelnök egyébként hétfőn délelőtt egy óra hosszat tartózkodott az udvarnál, ahol az udvari miniszterrel tanácskozott.

Az anketbizottság ülése

Az anketbizottság hétfőn rövid ülést tartott, amelyen befejezték a Korosec ellen benyújtott interpellációra vonatkozó akták felolvasását. Az akták közül hiányzik a petróleumbeszerzésre vonatkozó irat, amelyet még 1920-ban becsatoltak. A bizottság ezért elhatározta, hogy kihallgatja Jován Jankót és Grgin Dusánt,

akik a szerződést a kormány nevében megkötötték és aláírták.

A Samouprava Radics Mussolini elleni támadásáról

Radics ogulini beszéde élénk visszhangot keltett politikai körökben. A radikális párt hivatalos lapja, a *Samouprava* kedd reggel megjelenő számában a következőket írja Radicsnak Mussolini elleni támadásáról:

— Radics szokása szerint ezúttal sem mulasztotta el, hogy brutális hangon nyilatkozzék egy szomszédos állam miniszterelnökéről. Radics pártszempontból tekintélyes ember, de befolyása csak népgyűlésekre és felköszöntőkre szorítkozik. Tulteszi magát azokon a szempontokon, amelyek minden felelős politikust köteleznek egy szomszédos állammal szemben. Normális viszonyok között nagyjelentőségű az, amit egy kormányzó-párt vezére mond, azonban

Radicsot eléggé ismerik úgy nálunk, mint a külföldön, hogy szavait más mértékkel mérjék. Legutóbbi beszéde újabb bizonyítéka annak a féktelenségnek, amelyből

nem tud kigyógyulni. Ilyen jelenségek a megegyezés politikája szempontjából mindig kellemetlenek, azonban

a szomszédokkal való viszonyunkra Radics kirohanása semmi jelentőséggel nem bírhat.

Mindenesetre el kell itélni Radics példátlan támadását Mussolini ellen, amit az ország egyetlenegy komoly politikai tényezője sem helyeselhet.

Diplomáciai körökből szerzett értesülés szerint a Samouprava Radics-ellenes cikke azért íródott, mert Bodrero olasz követ már eljárt a külügyminisztériumnál és felvilágosítást kért Radics ogulini beszédéről. A cikk éles hangja ellensúlyozni akarja Radics beszédének kínos külpolitikai hatását.

Gratz Gusztáv volt magyar külügyminiszter Zagrebban

Gratz Gusztáv dr. volt magyar külügyminiszter szombaton inkognitóban Beogradban tartózkodott. Gratz, aki a magyar követség vendége volt, a beogradi politikai helyzetet tanulmányozta. *Látogatását összehűggsbe hozzák azokkal a tárgyalásokkal, amelyek a döntőbíró-sági szerződésre és egyéb kérdésekre vonatkozólag megindultak Jugoszlávia és Magyarország között.* Markovics Lázár dr. volt igazságügyminiszter szombat este vacsorát adott Gratz Gusztáv dr. tiszteletére. A vacsorán megjelentek Nincsiacs Momcsilo dr. külügyminiszter és Hóry András beogradi magyar követ is. Gratz Gusztáv dr. vasárnap este visszautazott Budapestre.

A szlovén néppárt interpellációja a görzi események miatt

A szlovén néppárt hétfőn ülést tartott, melyen elhatározták, hogy interpellációt nyújtanak be Nincsiacs külügyminiszterhez a görzi események miatt. November 4-ikén éjjel ugyanis kétszáz fasiszta behatolt a görzi szlovén iskola-otthonba, ott mindent összezúztak, majd a butorokat kivitték az uccára, benzinnel lelocosták és felgyújtották. Ugyanígy jártak el a szlovén kereskedők otthonával és a ljubljana-i hitelbank görzi fiókjával is. Bitesnik dr. görzi szlovén ügyvéd irodájába is betörték a fasiszták és az összes iratokat kiszórták az uccán. Be akartak hatolni az Edinost épületébe is, de ebben

a kivonult katonaság megakadályozta a fasisztákat.

Valószínű, hogy a szlovén néppárt interpellációjával már a parlament keddi ülésén foglalkozni fognak.

Korosec nem esküszik meg újra az alkotmányra

Ljubljana-i jelentés szerint Korosec kormánybalépéséről a Slovevec hét-fői száma vezércikkét közöl. A vezércikk helyesli Korosecnek azt az álláspontját, hogy a szlovén néppártnak nincs szüksége arra, hogy a kormánybalépés alkalmával ismételteljen kijelentse, hogy elismeri a vidovdáni alkotmányt, mert mint kép-

viselők és miniszterek már letették az esküt. Ha most újból esküt tesznek, ezzel elismerik, hogy első esküjük érvénytelen.

Kosutics cáfolja a kizárásáról szóló híreket

Kosutics József, Radics volt kabinetfőnöke nászutjáról visszatért. Kosutics kijelentette, hogy nincs tudomása arról, hogy a horvát parasztpártból kizárják, mert megszegte a Nikics elleni bojkottot. Ez annál valószínűlenebb — mondotta Kosutics — mert Nikics nemcsak hogy komája nem volt az esküvőjén, de nem is volt tudomása arról, hogy házasodik.

Győztek a görög köztársaságiak

A görög parlament 282 mandátuma közül 180 mandátum a köztársasági párté

Athénből jelentik: A vasárnapi országos választások végleges eredménye még mindig nem ismeretes, azonban annyi már bizonyos, hogy

a köztársasági párt a választáson nagy többséget szerzett.

A választások teljesen nyugodtan folytak le és Kondilisz miniszterelnök maga is felkeresett Athénben minden választóhelyiséget, hogy ellenőrizze a választások menetét. Az athéni helyőrség egész nap készenlétben volt, azonban beavatkozásra sehelysem került sor.

Kondilisz miniszterelnök kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a köztársasági párt többsége már biztosítva van.

A szavazatoknak mintegy hatvan százalékát a köztársaságiak kapták.

sőt Athénben a szavazatok hetven százaléka jutott a köztársasági párt-ra. Athénben tizenhárom mandátum közül az egyesült szabadelvő párt nyolc mandátumot szerzett. Szalonikiben, Dramában, Serresben és Kapszban szintén a köztársasági párt kapott többséget.

Macedóniából, Thráciából, Kréta szigetéről és a többi szigetéről még nem érkeztek be a választások végleges eredményéről szóló jelentések. Ezeket a helyeken is a republikánusok vezetnek. *Mihakopolis* volt mi-

niszterelnök kijelentette, hogy számítása szerint

a képviselőház 282 mandátuma közül valószínűleg 180 jut a köztársasági párt részére

és így a republikánus párt a rojalistákkal szemben fényes győzelmet aratott.

A köztársasági párt különösen Macedóniában és Thráciában aratott nagy győzelmet. A rojalisták vereségére jellemző, hogy még a párt vezére, Metaxis tábornok sem tudott mandátumot szerezni. Patras kerületben, amely szűkebb hazája az 1922-ben kivégzett Gunaris hadügyminiszternek, a köztársasági párt tizenhárom mandátum közül hatot hódított el. Ezrével voltak önjelöltek is, akiket mindenféle ismeretlen kis pártok állítottak, ezek azonban alig kaptak néhány szavazatot és régi politikai pártoktól semmit sem tudtak elhódítani.

Kondilisz miniszterelnök az újságírók előtt nyilatkozott a jövő terveiről és közölte, hogy

nincs kizárva a koalíciós kormány lehetősége valamennyi köztársasági párt részvételével.

Az új kormány első feladata lesz a külföld bizalmát megerősíteni Görögország iránt. Az új kormányban Kondilisz a külügyi tárcát Venizelosnak szánja.

Az ellenforradalom bünei

Peidl Gyula szegedi beszámolója a tömeg tüntetett az új rendőrfőkapitány ellen

Szegedről jelentik: Peidl Gyula szociáldemokrata képviselő vasárnap Szegeden beszámolót tartott, amelyre hatalmas tömeg gyűlt össze. Peidl többek között az ellenforradalom büneiről is beszélt. Kijelentette, hogy az ellenforradalom hetven ezer embert juttatott börtönbe, néhány tucatot bírói ítélet alapján kivégeztek, több százat pedig bírói ítélet nélkül gyilkoltak meg.

Amikor Peidl ezeket elmondta, a gyűlésen jelenlevő Buóc Béla dr. rendőrfőtanácsos, a Szegedről elhelyezett Bottka Sándor rendőrfőkapitány utóda, közbevágott és figyelmeztette a képviselőt, hogy ezekről ne beszéljen. Buóc rendőrfőkapitány szavai nem várt hatást váltottak ki a gyűlés résztvevői között. A tömeg az áthelyezett Bottkát kezdte éltetni és azt kiabálta dr. Buóc felé, hogy amiről Peidl beszélt, az má mindenki előtt köztudomású.

Mentőakció

a hullabőrze áldozatai érdekében

A „Bácska“ temetkezési egyesület fe veszi a „Vojvodina“ tagjait és a befizetett összegeket beszámítja

A belügyminisztérium — mint ismeretes — felfüggesztette az Első Vojvodina-i Temetkezési Egyesület további működését. A vezetőség felebbezett ugyan az államtanácshoz, de annak elintézése előreláthatólag sokáig fog húzódní. A »Bácska« temetkezési egyesület vezetősége ezért elhatározta, hogy az Első Vojvodina-i Temetkezési Egyesület minden tagját felveszi tagjai sorába és az eddig befizetett összegeket is beszámítja.

Az Első Vojvodina-i Temetkezési Egyesület tagjai a Bácskának ez ajánlata ügyében értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy belépnek a »Bácska«-ba. Az értekezleten a tagok nagy számban vettek részt és széleskörű akciót indítottak abban az irányban, hogy az egyesület többi tagjait is megnyerjék.

Esprit de corps

irta: Laczkó Géza

— Meg fogsz egészen rohadni! — feleltem nyersen barátomnak, Santa-Lupa grófnak, aki rámnézett, elmosolyodott — s mosolya azt válaszolta: több, mint bizonyos — aztán a született ur fölényes kíváncsiságával kérdezte: — Miért?

Én már dühös voltam, kihozott sodromból nyugalma, fensőbbsege, amellyel tisztá irigységből fakadó nyerségeimet, baráti sértegetéseimet fogadta. Mert irigy voltam rá. Családjára, amelynek neve Európa minden nagy történelmi változásában szerepelt; eleganciájára, amelyet az enyémmel teljesen egyforma szerény jövedelméből állított elő; tehetségére, amely a Szaákh András álnévvel jegyzett novelláiban úgy csillogott, mint egy régi családi ékszer.

— Miért? — marakodott elő belőlem a vissza-kérdés. — Azért, mert te ezzel a névvel élére állhatnál a nagy szociális, sőt szocialista mozgalomnak. Novelláid, cikkeid tengelye, végső következtetése mindig a mai rendet felforgatni akaró s azt hiszem, tudó lázadás. Miért nem mégy közéjük? Képviselő lehetnél, a pártfrakció vezére. Egykor tán miniszterelnök is. Félábrával a Zöld Vadász proletárgyűlésein, félábrával a budai főuri palotákban vagy. Estétől hajnalig cikket írsz a társadalmi nyomoruságról s a tollat letéve kimégy a lóversenyre, hazajössz, írsz egy véres propaganda nyomor-novellát, utána hajnalig táncoltatsz báró- és grófkisasszonyokat. El-

fogsz egészen rohadni, fiam!

— Na és aztán? Rohadt már eieg Santa-Lupa csatamezőn vagy börtönben. S ahol én forgok, táncos szalónok parkettje, szerkesztőségi szoba ugyancsak csatamező és börtön. Bátran elrohadhatok rajtuk, nem szégyen. Aztán nézd, kedves, éppen te szoktad emlegetni, hogy valami apai ágon rokonod volt az a Domo-kos komáromi gabonakereskedő, akinek életét Timár Mihály sorsává szinesítve Az aranyemberben megírta Jókai s azóta kettős, sőt hármas nőhistóriákban vergődő férfi nem ritkaság, hanem inkább szabály család-dotokban. Nos, a Santa-Lupáknak is megvan a végzetük: az esprit de corps, a testületi szellem. Én, kedves, igaz, hogy lelkem minden erejével vonzódok a szocialista, sőt forradalmár tanokhoz, de, megengedj, a »népszag«-ot, a proletár életformákat, modort nem tudom elviselni. S igazán jól csak történelmi neveket viselőknék társaságában érzem magamat. Döntő pillanatokban pedig úgy fogok cselekedni, mint Anselme gróf, egy ősem, aki a nagy francia forradalom idején Párisban élt. Rövidre fogva elmondom a történetét, de egy feltétel alatt...

— És pedig?

— Hogy egyszersmindenkorra beszűnteted közeli rohadásomra vonatkozó lekötelező jóslásaidat.

Nem feleltem, mert hangja csengetéséből kiéreztem, hogy átlátott rajtam s alacsonyrendű irigykedésemen.

— Anselme gróf az udvarhoz tartozott — folytatta, feleletet sem várva, közvetlenül Santa-Lupa gróf —

ahol furcsa kedvtelése volt elkövetkezendő szörnyűségekkel ijesztgetni a dámákat és az udvaroncokat, akiknek nem győzte eléggé magasztalni a tiers état-t s a szabadságot. De... ez így volt. A naplója megvan, megmutathatom. Nappal a jakobinus klubban vitatkozott, este arisztokrata szalónokban csillogott. S ezt a kettős életet ugyanazzal a meggyőződéssel élte, mint én most a magamét. Két fejpárnája volt: Voltaire és Montesquieu, koccintani azonban jobb szeretett ci-devant-okkal, mint citoyen-ekkel. Na, kérlek, mint te valószínűleg jobban tudod nálam, egy adott időpontban elkövetkezett az arisztokraták összefogdosása, a guillotine felállítása. Anselme kezdett egyedül maradni. Ma ez a szalón néptelenedett el, holnap annak a hírességeit vitték vérpadra. Végül is elkövetkezett egy este, amikor nem volt hova mennie, minden ismerős háznál azt a választ kapta a portástól, szomszédától, őrszemtől vagy egyéb honfitól, hogy az uraságok külföldre menekültek, elhurcolták a Conciergeriebe vagy agyonverték őket. Anselme — mint maga írja — megpróbált leülni citoyen-korcsmákban, a friss véres szabadság savanyu boros poharai mellé, de szörnyű unalom kergette el nyomban e helyekről. Kapta hát magát, hazament, átöltözött, kocsiba ült s elhajtattott a Conciergerie elé, ahol beizent a portással az ott raboskodó Cambremer hercegnőhöz azzal, hogy mai fogadóestélyén való megjelenhetésért esedezik. A portás örültnek nézte s úgy gondolkozott: egyről több ci-devant jó fogás. Ettől kezdve ő volt oda-

benn a társaság lelke. De a társaság itt is fogyott napról-napra. Őt nem bántották, mert a citoyenek ismerték forradalmár elyeit. Nos, Anselme egy szép napon megállapította, hogy az az első vonalbeli főnemesség, amelyhez ő is tartozott, már csak egy kordéra való lelket számlál a Conciergerieben; a többiek új nemesek, parvenük, akik felmászta hétszilvafájuk legmagasabb ágára, hogy onnan ugorjanak a halálba a valódi hercegek után. Anselme még köszönő viszonyban sem igen állt ezekkel... Kora reggel volt. A kordé előállt, utolsó főnemesi barátai és barátnői elhelyezkedtek benne. Anselme ott állt a kordé mellett és nézte őket. Már éppen indulni akartak. Ápolt kezük nyultak le feléje bucsuzni csókra, kézfogásra... Anselme nem nyújtotta a magáét, hanem hirtelen meghajolt, odalépett aztán a kocsihoz: — Menjen odébb barátom, itt még elférek maga mellett! — s felült ő is a kordéra... A hóhér — ő maradt utoljára — nem akarta lefejezni, ismerte még a jakobinus klubból. — Inkább ezekkel halok, mint magukkal élek! — felelte Anselme.

— De mi készíti, hogy meghaljon? — kérdezte a pribék.

— L'esprit de corps, monsieur! — mondotta Anselme de Santa-Lupa gróf s a guillotine alá hajtotta fejét. — Hát én is így fogok tenni — fejezte be barátom — ha a szükség úgy hozza magával. — Addig is azonban úgy élek, ahogy nekem és nem ahogy a barátaimnak tetszik. Na, szervusz, Géza... Ezt különben megirhatod, tanulsz is belőle és keressz is vele. Adieu!

KISEBBSÉGI ÉLET

A ménesi katolikusok néhány hét előtt hivatalos iratot kaptak a földművelésügyi minisztériumtól, mely elrendeli, hogy a templomot be kell zárni és mindenkinek megtiltandó a jövőben a templomba való belépés. A rendelet a szigorú intézkedést azzal okolja meg, hogy a templomtorony faalkatrészei korhadtak, falai repedezettek, életveszélyes az épületben való tartózkodás, azonkívül a templom nem is szolgál közérdeket, mert a lakosság túlnyomórészt román, tehát semmi szükség sincsen katolikus templomra. A drákói rendelet óriási megütközést keltett. Ménes község katolikus közönsége nevében dr. ifj. Lőcs Rezső ügyvéd beadvánnyal fordult a földművelésügyi miniszterhez, amelyben kifejtette, hogy a templomban a betiltás napjáig állandóan volt mise és kérte, hogy a minisztérium a rendeletet vonja vissza.

*

Szlovenszko bírósági viszonyairól hosszabb beszédet mondott a parlamentben Hartmann igazságügyminiszteri osztályfőnök. »A nyelvhasználati jog gyakorlata — mondotta — a nyelvtörvény alapján nyugszik, amelyet a nyelvrendelettel hajtottak végre. A nyelvrendelet nem lépheti túl az alkotmánytörvény határait. A kisebbségi nyelv a bíróságoknál ezen törvény második szakaszának harmadik fejezete alapján használható. Az igazságügyminisztériumnak épen úgy kell ügyelnie a nyelvrendelet pontos betartására, mint a többi részszortoknak. A nyelvi kérdés a bíróságok munkáját igen megnehezíti. Csehországban 132 bíróság van, ahol nincsen meg a 20 százalékos kisebbség. A nyelvrendelet végrehajtása a gyakorlatban csak fokozatosan vihető keresztül. Szó van arról is, hogy a bírói utánpótlásnál a bírói karba más nemzetiségűeket is fölvesznek. A legfelsőbb bíróság elnökségének megvan a lehetősége arra, hogy más nemzetiségű, tehát nem cseh-szlovák nemzetiségű bírákat is fölvehessen és az igazságügyminisztérium ez ellen semmiféle akadályt nem gördít.«

*

Aberdeen márkiné, az asszonyok világszövetségének elnöke, Bukarestben Cantacuzino hercegnő vendége volt. A hercegnő a kiváló angol nővezér tiszteletére bankettet adott, melyre meghívta az erdélyi kisebbségi nőszervezetek vezetőit is. A magyar nőegyesületek képviselőit Bethlen György grófné román nyelven köszönte meg a román hölgyeknek, elsősorban Cantacuzino asszonynak, hogy alkalmat adott a magyar nőknek az Aberdeen grófnő fogadásán való részvételre. A szász nők nevében Zay Adél üdvözölte Aberdeen asszonyt. »Mi szász nők — mondotta — boldogok vagyunk, hogy országunk területén üdvözölhetjük lady Aberdeent. Most, hogy az ország területében megnövekedett, minden lehetőség adva van ahhoz, hogy a civilizációnak egyik fókuszja legyen. Meg kell néznie a mi szép hegyeinket Erdélyben, amelyekhez minket, szászokat százados hagyományok és kulturánk köt. A szász nők örömmel működnek együtt a román asszonyokkal — a béke és ember szeretet érdekében.«

*

A kisebbségi nőmozgalomról nyilatkozott Cantacuzino hercegnő, a román nők szövetségének elnöke. A kolozsvári Keleti Újság tudósítója tette föl neki a kérdést:

— Mi a véleménye a kisebbségi nők mozgalmáról?

— A feleletet — válaszolt a hercegnő — két névvel kezdem: gróf Bethlen Györgyné és báró Huszár Pálné neveivel, akiknek személyisége szorosan egybeforrott azzal a nagyszerű munkával, amit a kisebbségi nők kifejtettek. A román nők mozgalma már párhuzamosan együtthalad a magyar nők tevékenységével. Ennek rendkívüli jelentőségét, azt hiszem, nem is kell vázolnom. Ha csak kizárólag »pártszempontból« tekinteném is ezt az együttműködést,

akkor is nagy dolog az, hogy száz és százezer különálló, de azonos cél egybe olvad. De az együttműködésnek erkölcsi ereje felmérhetetlen jelentőségű. S én ezt a kontaktust maximálisan fel akarom fokozni. A napokban kiáltványt bocsátottam ki, melyben ismételtelen ki-
tértem az együttes munka értékére.

— Milyen a romániai nőmozgalom je-

lentegi mérége?

— Nem olyan gyöngé, mint általában gondolnák. Csak néhány adatot ragadok ki: az ország területén 700 különböző intézetet tartunk fent, melyeknek alaptőkéje mintegy százmillió lej. Ez a tőke a mi tevékenységünk bázisa, melyen felül egész kulturális és segélyezési munkánk.

Véd- és dacszövetséget kötnek az ázsiai államok

Fontos tárgyalások folynak Angorában

Londonból jelentik: A török, perzsa, kínai, afganisztáni és orosz kormányok megbízottjai közt Angorában fontos tárgyalások folynak. A tárgyalásokat Csicserin népbiztos kezdeményezte, aki

a Népszövetség ellensúlyozására létre akarja hozni az ázsiai államok szövetségét.

A Daily News szerint Törökor-

szág azért csatlakozott Csicserin tervéhez, hogy biztosítsa magát Olaszország részéről történő esetleges támadás ellen.

A tárgyalásokat az érdekelt kormányok megbízottjai legközelebb Moszkvában folytatják, ahol aláírják azt az okmányt, mely az ázsiai államok véd- és dacszövetségét mondja ki.

Földrengés, vulkánkitörés, taifun

A Fülöp-szigeteken óriási taifun dühög

Londonból jelentik: San Salvadorból érkező jelentések szerint ott vasárnap erős földrengés volt. A földlökések többször megisméltódtak és nagy pusztítást vittek véghez, amelynek részleteiről azonban még nem érkeztek jelentések. A földrengéssel csaknem egyidejűleg kitört az Isalko tűzhányó és hatalmas lávatömegek és nagy füstoszlopok borítják el a vidéket.

Newyorki jelentés szerint a Fülöp-szigeteken Manilla fővárostól délre borzlatmas hatású taifun dühög. A taifunkatasztrófának eddig három-

száz halottja van, a sebesültek és elűntek száma azonban ennél jóval nagyobb. A cukorföldek és rizsültetvények, valamint a termőföldek teljesen tönkrementek, részint a taifun, részint a vihar által keletkezett áradás következtében és már a legközelebbi jövőben éhínségtől kell tartani. A taifun kidöntötte a táviró- és telefonpóznákat és így a katasztrófa színhelye teljesen el van zárva a világtól és a katasztrófa méreteiről éppen ezért nem is érkeznek részletes jelentések, csak a menekülők elbeszéléseiből következtetnek.

A magyar nemzetgyűlés általánosságban elfogadta a felsőházi javaslatot

Izgalom a magyar politikai életben a közeledő választások miatt — Az ellenzék egy része kivonul a felsőházi javaslat részletes tárgyalásáról

Budapestről jelentik: A vasárnapi beszámoló gyűléseken elhangzott beszédek a politikai pártokat megerősítették abban a hitükben, hogy már a legközelebbi jövőben új választások lesznek. A nemzetgyűlés folyosóján hétfőn csak az új választások kérdéséről volt szó és jellemző, hogy e tekintetben még mindig teljes a bizonytalanság és a különböző hírek csak abban egyeznek, hogy a választásokat a legrövidebb időn belül kiírják. A polgári ellenzék tagjai a teljes bizonytalanság miatt meg fogják vitatni, miképp lehetne a kormányt a választások kiírásának kérdésében szívesen vállalni bírn. Felvetődött az a terv is, hogy az ellenzék kivonul a felsőházi javaslat részletes vitájának idejére a nemzetgyűlésből. A szocialisták azonban ragaszkodnak ahhoz, hogy résztvegyenek a vitában, míg a Kossuth-párt már elhatározta, hogy nem vesz abban részt. Ezt a párt deklarációban fogja a nemzetgyűlésen bejelenteni, amelyet Nagy Vince fog felolvasni. A deklaráció hangsúlyozni fogja, hogy a felsőházi javaslat a rendi alkotmány törvényhozásának és a diktatura céljait szolgáló kinevezési rendszer keverékének tartja, amely a legkisebb mértékben sem felel meg a népképviselő elvének és ezért a párt nem hajlandó a vitában résztvenni.

A kormánypártban már nyíltan tárgyalnak a párt hivatalos jelöléseiről. Hir szerint az egységspárt tizenöt tagját kinevezik a felsőház örökös tagjainak és ezek helyébe Bethlen miniszterelnök régi munkapárti politikusokat óhajt képviselőül behozni. A felsőházi tagokul kinevezett kormánypárti képviselők

között elsősorban gróf Teleky Tibort és Teleky Pált, gróf Széchenyi Istvánt, gróf Sztapary Lajost, gróf Apponyi Antal és báró Sztéryny Józsefet emlegetik.

A nemzetgyűlés hétfői ülésén egyébként már nyolc óras ülésen folytatták a felsőházi törvényjavaslat vitáját, amely teljesen ellaposodott és a képviselők közül csak kevesen tartózkodtak az ülésteremben, mert a képviselők nagyrésze a folyosókon tárgyalta a választások kiírásának esélyeit. A vitában Hebelt Ede szociáldemokrata képviselő a javaslat ellen szólt fel és hangsúlyozta, hogy a felsőház kérdése nem izgatja sem a nemzetet, sem a szociáldemokrata pártot, hanem sokkal inkább érdekelné a pártot a közszabadságok visszaállításának kérdése. Hangsúlyozta, hogy a népköztársaság híve és azt követelte, hogy terrormentes választásban döntsön a nemzet az államformáról.

Ruppert Rezső felszólalásában hangsúlyozta, hogy a felsőházi javaslat a magyar nép temetője lesz. A javaslat sem célszerű, sem időszerű s egyetlen célja a jelenlegi reakció megerősítése. Foglalkozott ezután az arisztokrácia szerepével és megállapította Bethlen állításával szemben, hogy erdélyi magnások nem játszhatták Magyarország történetében a honmentő szerepét. Kifejtette, hogy a felsőház reakció lesz és hangos derültséget keltve megjegyezte, hogy az sem változtat a dolgon, ha egy-két behendikepelt rabbi akarják képviseltetni a demokráciát. Figyelmeztette a kormánypártot, hogy fogjon össze a javaslat ellen és ne szavazza

azt meg, mert az csak a személyek uralmát biztosítja.

Ezután Lendvai István a javaslat mellett szólt fel és utána Pesthy Pál igazságügyminiszter reflektált az ellenzéki felszólalásokra. Jogilag is megindokolta, hogy a nemzetgyűlésnek van joga megalkotni ezt a törvényt.

Az igazságügyminiszter felszólalása után

a nemzetgyűlés általánosságban elfogadta a felsőházi javaslatot.

Illés József terjesztette be ezután az ellenzéki módosító javaslatokat, amelyeket a nemzetgyűlés gyors egymásutánban mind elutasított.

Napirend után Nagy Vince szólt fel félreértett szavainak helyreigazítására. Kijelentette, hogy a román-magyar perszonálunió ügyében Bethlen azt cáfolta, amit az előkelő külföldi lapok irtak és nem azt, hogy Erdélyben propagandát csinálnak a perszonális uniónak. Mindenesetre szükség volt a cáfolatra, amely kirántotta a talajt Bánffy Miklós lába alól.

Az idei költségvetés Szobotica közgyűlésén

A novemberi közgyűlés tárgysorozatán Palics bérbeadása és a külföldi kölcsön ügye is szerepel

Szobotica város kiszélesített tanácsa november végén rendes közgyűlést tart amelyen több fontos ügyet tárgyalnak.

A közgyűlés napirendjén szerepel a város 1926. évi költségvetése, amely a legközelebbi napokban készül el, azonkívül a városi utalap 1927. évi költségvetését is tárgyalják. A napirend fontosabb pontjai: a tanács javaslata Palics fürdő bérbeadásáról, a villanytelepelt kötétt szerződés érvényének meghosszabbítása, az új városi vágóhid és piac építésére beérkezett ajánlatok felülbírálása, a külföldi kölcsön kérdése és több más fontos ügyek, amelyek már régóta várnak elintézésre.

Az 1926. évi költségvetés megszavazása után a városi tanács nyomban hozzá kezd a jövő évi költségvetés elkészítéséhez, mert a jelenlegi költségvetés nélküli gazdálkodás néha sok bonyodalmat idéz elő és akadályozza a közigazgatás nyugodt menetét.

Tekintettel a tárgysorozat rendkívüli fontosságára, a közgyűlés iránt már most is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A hazátlan vasutas

Két napja a zagrebi városháza folyosóján lakik egy nagybeteget vasuti tisztviselő, mert nem ismerik el állampolgárságát

Zagrebból jelentik: Gabrics Géza zagrebi vasuti tisztviselő 1919-ben szolgálat közben megbetegedett, reumát kapott, úgyhogy képtelen volt továbbra is szolgálatot teljesíteni. Éveken keresztül kórházakban lakott, végül is a zagrebi vasutigazgatóság 1925-ben úgy akart megszabadulni tőle, hogy huszonötévi szolgálat után minden további nélkül elbocsájtotta az államvasutak szolgálatából, kiszállította Gyékényesre és ott arra kérte a határőrséget, hogy Gabricsot tegye át a határon, mert magyar állampolgár. A magyar hatóságok nem akarták átvenni Gabricsot, végül is oda jutott az ügy, hogy Gabrics visszakerült Zagreba. Ott a rendőrség kórházba akarta helyezni, de a kórházban csak úgy vették volna fel, ha valaki hajlandó lett volna helyette megtéríteni a kórházi költségeket. Minthogy senki sem akadt, aki fizetett volna helyette, a rendőrségi fogdában helyezték el.

Egy hónapig volt a rendőrségi fogdá lakója Gabrics, majd két nappal ezelőtt a rendőrség megállapította, hogy a vasutas zagrebi illetőségű, tehát Zagreb város tartozik gondoskodni felőle. A városi tanács azonban erről nem akart tudni, mire a rendőrség a jární sem tudó embert felpakkolta egy tolokocsiba, fölvitte a városháza folyosójára és ott hagyta. Gabrics már második napja tartózkodik a zagrebi városháza folyosóján teljesen tehetetlenül. Ellátásáról a jósziú járókelők gondoskodnak.

NAPRÓL NAPRA

Az első szerelem

Ki emlékszik arra, hogy kibe volt először szerelmes, hogy kinek a szép szeméért állt volna ki párbajra, akár a hétfejű sárkány ellen is? Valószínű, hogy senki sem tudna hamarosan megfelelni erre a látszólag egyszerű kérdésre. Ki törődik azzal, ami elmúlt? Ki törődik a tegnappal, ha ma új akadt? Mindamellett három embert mégis sikerült találni, akik még emlékeznek első szerelmükre. Egy szemületes olasz újságírónak sikerült őket felkutatni és nyilatkozásra bírni. Ime mind a három interjú, amely az összes eddigi interjúk között a legérdekesebb.

Az első *Marconi*, aki a következő ímtím részleteket árulta el szerelmi életéből.

— Az első szerelmem?... Egy portásnak a leánya volt. Én a tizenharmadik évemben jártam, ő a tizenegyedikben. Én a gimnázium tanulója voltam, ő még csak az elemi iskolában tanulta a betűvetést. Csinos volt, nagyon csinos volt. Én a szüfeimmel a harmadik emeleten laktam és ő a földszintről mindig epedő pillantásokat vetett afelé az ablak felé, amely mögött én a latinnal bajlódtam.

Marconi hamiskásan mosolygott s elmondotta, hogy nem maradtak mindig az epedő pillantásnál. Megállapodtak abban, ha a leánya elviszi a portásfülkébe az elvált kalitkát, amelyben egy kanári madár énekel, ez annyit jelent, hogy — *a papa nincs itthon.*

— Sokszor, nagyon sokszor tűnt el a kanári madár — sóhajtott nagyot Marconi — ilyenkor én felszaladtam a harmadik emeletre, karjaim közé zártam a drága gyermeket. Csókoltam, csókoltam, még a nyakát is megcsókoltam...

De egyszer csak váratlanul betoppant a portás.

— Amilyen gyorsan csak birtam — beszélt Marconi — felszaladtam a harmadik emeletre s szerelmemet magára hagytam. A lovagiatlanságomnak csakhamar súlyos következményei voltak. Hallottam, amint szerelmem torkaszakadtából bög... Szegényt püfölték, mint a kátfenekű dobót.

A második *D'Annunzio*. Első szerelme Pratoban zajlott le. Tizenkétéves volt. «Ő» — egy állomásfőnök leánya — mindössze kilenc.

— Egy izben — vallotta meg a költő — úgy össze-vissza csókoltam szerelmemet, hogy megdagadt az ajka. A szülei természetesen felelősségre vonták s ő azt mondta, azért dagadtak az ajkai, mert sok szédret evett.

Amikor az újságíró megkérdezte *D'Annunziótól*, valóban ez volt-e az első szerelme, a költő a menyegzetre nézett s így szólott:

— Nem... Én mindig szerettem és a szerelmem sohasem volt első szerelmem.

A harmadik *Mussolini*, aki így nyilatkozott:

— Tíz esztendő voltam — beszélt a diktátor — amikor első izben nyílt ki a szívem. Egy falusi leányba voltam szerelmes. Lépten-nyomon követtem s ügyvettem, mit művel. Egy izben kiment a mezőre, én utána. A leány észrevette, hogy követem, megfordult s mereven rá nézett. Ez a nézése teljesen kiábrándított. Nagyon nevettem s soha sem tudtam megérteni, hogyan lehettem szerelmes egy ilyen «vastag nőbe», azután volt... később... egy másik, tizennégy éves... szintén szerettem... szerettem... hja... hja... változott a világ... fordult... most ellenem követnek el... merényletet.

Vasárnapi probléma: Tessék gondolkodni, ki volt az első.

Vasárnapi tanács: Önagysága ne nyilatkozzék erről a férjének. A férj se önagyságának. Hagy hígyje, hogy ő volt az első.

Bi ingből festmény

Londonból írják ezt az érdekes történetet.

John Hopkinson postatisztet Londonba helyezték át egy vidéki városkából és amikor összeszedte holmiját régi családi házacskájában, furcsa képre akadt

egy láda fenekén. A bekeretezett képet ide-oda forgatta, de sehogysem bírta kitalálni, hogy mit ábrázol: erdőt-e, tengert-e vitorlás hajóval vagy felhők közé nyúló hegyormokat? Messziről és megfordítva még azt is rá lehetett fogni, hogy egy öreg ember befejezetlen portréja. Többi holmijával együtt elvitte magával Londonba ezt a furcsa képet is, mely a családi hagyomány szerint nagyapja brightoni házából került apjához, aki azután mint értéktelen holmit bedobta az öreg láda fenekére... Londonban végre kiderült a kép titka. Egy képkereskedő, akinek megmutatta a postatiszt, kivette rájárából és így nézte meg. A ráma hátulsó papirburkolata alatt régi írást talált, melyben a következő érdekes történetke bontakozott ki:

A postatiszt anyai részről való nagyapja, Hubert Lake, benső barátja volt a múlt század híres prerafesista festőművészenek, William Morris-nak. Egy

napon meglátogatta a művészt, hogy elvigye magával egy bálba. Ő már bál ruhájában volt, de a művész még dolgozókabátjában állt készülő festménye előtt.

Hubert Lake odaállt a művész mellé és nagy érdeklődéssel figyelte, hogy milyen színeket rak rá a festményre. A művész teljesen elmerült munkájában és amikor időnként hátra lépett a kép hatásának megfigyelése végett, festékes ecsetjét oda-oda érintette barátja bál ingének vasalt melléhez. Barátja is csak akkor vette ezt észre, amikor már teljesen össze volt pingálva az inge, de mosolyogva hallgatott, nehogy zavarja alkotásában a művészt. Mikor végre elkészült a kép, Lake megmutatta az ingét a művésznek.

— Egyszerre két képet festettél — mondotta neki nevetve. — Csak azt nem tudom, hogy az ingem mellén levő mit ábrázol?

A művész jól mulatott az eseten, más bál inget adott barátjának, aki azonban nem elégedett meg ezzel, hanem kivágta a tönkre tett ing mellét és oda tartotta elébe:

— Ha már ilyen szép képet festettél számomra, a szignálás is követelem.

A művész ekkor odairta a festékes ingmell egyik sarkába: Festette William Morris.

A londoni képkereskedő, mikor nagyítóveggel megvizsgálta a furcsa mázolóást, csakugyan megtalálta rajta William Morris nevét. A «festmény» azután kitette kirakatába az érdekességet megmagyarázó régi levéllel együtt és másnap már akadt egy *műgyűjtő*, aki megvásárolta a postatisztól száz font sterlingért, mint ritka kuriozumot.

A vajdasági festőművészek, szegények, azért nem kapnak száz fontot egy festményükért, mert nem bál ingre festenek. Nincs is bál ingük.

Jómódu földműveseket gyanusítanak a debeljácsi hármás rablógyilkossággal

Klein Mátyásné visszanyerte eszméletét és elmondotta, hogy négyen követték el a rablógyilkosságot — A szembesítésnél Bulik Pál kovacsicai földművesben felismerte az egyik éjszakai látogatót

Fejszével verték agyon a kocsmáros és Becsei Katalin cselédleányt

Beckerekéről jelentik: A debeljácsi rablógyilkosság egyik áldozata: Klein Mátyásné hétfőn délelőtt tizenegy órakor dr. Ivics Dezső és dr. Efrimidisz Elli községi orvosok gondos kezelése folytán **magához tért és részletesen elmondotta, hogy a rablógyilkosság miként folyt le.**

Kleinék vendéglőjében vasárnap bál volt, amelyen a debeljácsi fiatalság nagy számban vett részt. Este kilenc óra tájban egy autó állt meg a kocsmá előtt, abból a soffőrön kívül három ismeretlen ember szállt ki, akik betértek a vendéglőbe és ott tizenegy óráig csendesen elborozgattak. A társaság egyik tagja borozgatás közben Klein Mátyástól kétszáz dinárt kért kölcsön azzal, hogy másnap megadja. A vendéglős udvariasan elutasította, amit azonban a kölcsönkérő szemelláthatólag rossz néven vett. Az autó utasai este tizenegy órakor eltávoztak, a bál fél egykor ért véget. Klein kocsmáros feleségével és Becsei Katalin cselédleánnyal pedig *tél kettő tájban tért nyugovóra.* A kocsmá mellett szobában aludtak mindhárman, amikor három óra tájban az ajtón kopogtattak. Klein felkelt az ágyból, gyertyát gyújtott és ki-szólt:

— Ki az?

— *Eresszen be, vásárolni akarunk* — hangzott kívülről a válasz.

Klein gyanútlanul kinyitotta az ajtót és beengedett négy embert, akik közül többnek az arcára emlékszik. Az éjszakai látogatók, akik közt egy magyar és három tót volt, amint beléptek a szobába, rögtön nekiestek Kleinnek és pénzt kértek tőle. A kocsmáros a szekrényből előkeresett háromezer dinárt és azt átadta nekik.

— *Ez kevés, add elő a többi is, mert különben agyonütünk* — mondotta az egyik rabló.

Klein összetett kézzel könyörgött nekik, hogy ne bántsák, több pénze nincs, ami volt azt mind előadta már. Az egyik előkapott egy baltát és rácsújtott Klein fejére, ki nyomában összeesett.

Aztán az asszonyt vették elő:

— Add elő a pénzt — kiabáltak rá. — *Ne bántatok* — könyörgött kétségbeesetten az asszony — *ami pénzt csak találok még, azt odaadom.*

Kleiné a szekrényből elővett egy bádogdobozt, kivett belőle pár száz dinárt és átadta a rablóknak, akik azonban keveselték a pénzt és megfenyegették, hogyha nem adja elő az összes pénzt, akkor férje sorsára jut.

Az asszony újra könyörgésre fogta a dolgot, de nem tudta meghatni a rablókat, akik azzal a baltával, amellyel férjét már leütötték, összevagdalták, aztán késsel egyikük-

tól a másikig átmetstették a nyakát.

A cseléd félelemtől dideregve az ágyban fekiúdt és ott élte végig a borzalmas jelenetet. Mikor a rablók a kocsmárosnéval is végeztek, az ágyhoz mentek és a baltával a párnák közé bujt cseléd fejére sújtottak, aztán késsel elvagdalták a nyakán az ütőerét, **ugyhogy az ágyban elvérzett.**

A négy elvetemült rabló ezután kiment a vendéglő melletti üzletbe, összeszedtek minden összeszedhetőt: *dohányt, bőrt, drut, cukorkákat és elmenekültek.*

Pancseváról délután három órakor érkezett meg egy vizsgálóbizottság, melynek tagjai dr. Zsivkovics Mladen pancsevői vizsgálóbíró, Milasinovics Brankó államügyész, dr. Sterpin Ervin járásbíró, dr. Vurdelja törvényszéki orvos és Kolarovics Dusan kovacsicai fűszolgabíró. Az asszony vallomása alapján a vizsgálóbizottság azonnal megindította a nyomozást, amely mindenek előtt annak a soffőrnek a kiletét igyekeznek kideríteni, aki az ismeretlen bál látogatókat autón Kleinék kocsmájához vitte. A nyomozás e tekintetben hamarosan eredményre vezetett:

megállapították, hogy az autót Venyarszki János kovacsicai soffőr vezette, akít letartóztattak.

Venyarszki elmondotta, hogy autójával a szomszédos Padina községben volt vasárnap és ott fogadta meg két ember: Tóth János padinai cipész és Nyemoga Misa jómódu földműves azzal, hogy vigye őket be *Debeljácsára.* Utközben Kovacsicán felvették az autóra Bulik Pál kovacsicai jómódu földművest.

A soffőr tagadja, hogy másodszor is visszatértek az autóval Kleinék kocsmájához és azt vallotta, hogy este tizenegykor az autó utasai a bálról hazatértek.

A csendőrség letartóztatta Tóth Jánost és Bulik Pált is; Nyemoga Misát nem sikerült előkeríteni, mert *vasárnap óta nem tért haza Padinára.*

A letartóztatottakat szembesítették Klein Mátyásnéval. Tóth Jánosról az asszony nem tudta megmondani, hogy a rablók közt volt-e, de felismerte benne azt, aki Venyarszki soffőrrel és társaival a bál alatt a kocsmában borozott. A soffőr szembesítésre az asszony szintén határozatlan választ adott; kijelentette, hogy nem biztos abban, hogy a soffőr a támadók közt volt-e. Mikor Bulik Pál szembesítésére került a sor, *drámai jelenet játszódott le.*

Az asszony mihelyt észrevette Bulikot, magából kikelve kiáltotta:

— Ez volt az; ez a gazember! Bulik sápadtan dadogta:

— *Én nem tudom miről van szó, én nem bántottam senkit!*

Llanburger Sándor, a meggyilkolt

Klein Mátyás vendéglős veje, aki a szembesítéskor szintén a szobában tartózkodott, rá akart rohanni Bulikra és *csak nagynehezen lehetett megakadályozni abban, hogy ne üsse meg.*

Bulik a leghatározottabban tagadta, hogy a rablógyilkosságban része volt és kijelentette, hogy egyáltalában nem tudja miért terelődött rá a gyanu. A tetemrehívás szintén nem tudta szóra bírni Bulikot, aki azonban

zavaros viselkedésével alátámasztja azt a gyanút, hogy része van a rablógyilkosságban.

A vizsgálóbizottság bizik abban, hogy a rejtély hamarosan megoldódik. A halott Klein Mátyás kezében egy konyhakést szorongatott, amely véres volt, ami arra mutat, hogy

dulakodás közben a rablók közül az egyiket megsebesíthette.

A szökésben levő Nyemoga Misa előkerítésével tisztázódní fog az a kérdés, hogy a rablók közül kit sebesített meg Klein kése.

A borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság áldozatai iránt az egész környéken nagy részvét nyilvánul meg.

Eluszott az árvák pénze

A bresztováci takarékpénztár elsp-kulálta a község árvapénzét

Szomborból jelentik: Bresztovác községnek törvényben biztosított joga van ahhoz, hogy az árvaszéki pénzeket házi kezelésben tartsa. Ennek most kellemetlen következményei lettek. Bresztovác község képviselőtestülete még két évvel ezelőtt az akkori jegyző javaslatára 225.000 dinár összegű árvapénzt elhelyezett a 25.000 dinár alaptőkével rendelkező Bresztováci Takarékpénztárnál. Az addig kis keretek közt működő takarékpénztár a tekintélyes betétet különböző üzletekre fordította, azonban spekulációi olyan szerencsétlenül ütöttek ki, hogy teljesen tönkrement és ez év júniusában csődöt kért maga ellen.

A szombori törvényszék esődbírósága hétfőn tárgyalta a takarékpénztár kérelmét és a tárgyalás során kiderült, hogy a bank hitelezői, tehát a betétesek is, csak ötszázalékát kaphatják vissza követelésüknek. Eszerint a *bresztováci árvapénz ugyszólván teljesen elveszett.* A község előljárósága, amikor tudomást szerzett erről, nyomban ülést tartott és elhatározta, hogy az akkori előljáróság ellen, amely a szerencsétlen határozatot hozta, kártérítési pert indít.

Francia és angol tiltakozás Rómában a kivételes törvények ellen

Az olasz kamara közjogi bizottsága jóváhagyta a kormány rendkívüli intézkedéseit. A bolognai nyomozás szerint Zaniboni felbujtotta a Mussolini elleni merénylet Garibaldi huszonöt antifasisztát juttatott rendőrközre — A francia lapok Mussolinit gyilkosnak, Európa agent provokatorjának nevezik — Az olasz pénzügyminiszter végrehajtotta a legmerészebb financia-műveletet

1936-ig konszolidálták az olasz államadósságokat

Rómából jelentik: A kamara közjogi albizottsága vasárnap ülést tartott, a melyen tárgyalta a kormány által eléje terjesztett új rendkívüli intézkedéseket.

A közjogi bizottság jóváhagyta a kormány rendkívüli törvényeit, amelyeknek egyik szakasza súlyos büntetést szab ki a káromkodásra, az ocsmány beszédre és a törvényesen bevett felekezetek, különösen a katolikus vallás szidalmazására. Egy másik szakasz szerint

a rendőrség bárhol hadiállapotot hirdethet, ahol veszélyeztetve látja az állam rendjét.

A Mussolini elleni merénylet ügyében folyamatban levő nyomozás egyébként vasárnap újabb adatokat produkált. A bolognai rendőrség meg van győződve arról, hogy

a fiatal Zaniboni felbujtók eszköze volt.

Az olasz kormány kényszerkonverzióval és a takarékbetétek igénybevételével csökkenti az államadósságokat

Rómából jelentik: A Mussolini-kormány a kivételes törvények életbeléptetésével csaknem egyidejűleg radikálisan oldotta meg az államadósságok konszolidálásának kérdését is.

Kényszerkonverzióval és a takarékbetétek egy részének igénybevételével lényegesen lecsökkentik az államadósságok terheit és a rövid lejáratú kölcsönöknek kényszer útján hosszabb lejáratú kölcsönökre való átalakításával nagy teherrel szabadjátják meg az államkincstárt.

Ez az első anyagi áldozat, amit az olasz népnek a fasizmus érdekében hozni kell és abban áll, hogy

elveszik a polgároktól a magasabb kamatozású állampapírokat és kisebb kamatozású kötelezvényeket adnak értük; elveszik a takarékbetétek egy részét és állami járadékot adnak helyette és a bankokban levő tőkeket részben erre a célra lefoglalják.

A rendkívül nagyjelentőségű pénzügyi intézkedésekről a hivatalos lap rendeletet közöl, amely felhatalmazza a kormányt, hogy a rövid lejáratú kamatozó államadósságok konszolidálására szolgáló nemzeti kölcsönt kibocsássa, konszolidált ötszázalékos, adómentes és 1936. év végéig nem konvertálható adólevelek létesítése által. A jelenleg forgalomban levő egy, öt, illetve hét évi közönséges kincstári jegyeket köte-

A francia és angol kormány demarsra készül Rómában

Párisból jelentik: A Quotidien megbízható helyről szerzett értesülése alapján azt írja, hogy

a francia és az angol kormány közösen nagyon erélyes tiltakozást fognak bejelenteni Rómában, Mussolini kivételes törvényei ellen,

azon a címen, hogy ezek a rendelkezések a francia és angol állampolgárokra is veszedelmesek.

Az olasz szociáldemokrata párt Franciaországban tartózkodó emigránsainak két árnyalata és a köztársasági párt Franciaországba menekült tagjai vasár-

Garibaldinak része volt a Luzzetti-féle merénylet előkészítésében is

A letartóztatásban levő Rizzioti Garibaldi ezredes vasárnap újból kihallgatták és újabb érdekes körülményekre világít rá. Amikor az olasz köztársasági párt néhány vezetője

Vasárnap kihallgatták egy fiatal munkásleányt, aki Zaniboni barátja volt és megidéztek a rendőrségre a Zaniboni-család házi felkészítőt is. A nyomozás szerint Zaniboni még két hónappal ezelőtt is részt vett a fasiszta mozgalomban. A rendőrség lefoglalta Zaniboni jegyzeteit, amelyekben a világtörténet tragikus véget ért nagyjairól készített kivonatokat. A jegyzetekben többek közt a következő megjegyzést találták a fiatal Zaniboni kézírásával:

Senki sem tett oly sok jót barátjaival és senki sem volt olyan elszánt ellességeivel szemben, mint Sulla, de végül őt is meggyilkolták.

A napló másik helyén a következő mondat olvasható:

— Nem tudom túlélem-e, de megölöm.

A rendőrség igen nagy fontosságot tulajdonít ezeknek a kuszált, sok helyen értelmetlen jegyzeteknek.

telező erővel, a kilencéves kincstári jegyeket pedig kérelemre konvertálják.

A nagyarányú pénzügyi műveleteket Volpi pénzügyminiszter egy éjszaka alatt dolgozta ki és ezzel

a nagyobb olasz államadósságokat egész 1936. végéig konszolidálta. Maga Volpi pénzügyminiszter ezt a műveletet a legmerészebb financia-műveletnek nevezte többek előtt, a melynél merészebbet még sohasem hajtottak végre. Az új államkölcsön, amelyet »fascies kölcsönnek« neveznek, azért vált szükségessé, mert a rövid lejáratú kölcsönök visszafizetése minden egyes esetben veszélyeztette az olasz valuta árfolyamát.

A kibocsátott kötvények névértéke 100 líra, kamatozása öt százalék, átvételi árfolyama pedig 87,5 líra.

A pénzügyi művelet végrehajtásától eddig az olasz kormány húzódozott, mert

az államadósságok kényszerkonverziója nagy veszedelmet jelent a fasizmusra, amennyiben a kormányrendszer ellen hangolja a nagytőkét és kispolgárságot is

és így számolni lehet azzal az eshetőséggel, hogy amit eddig merénylettekkel és forradalmakkal nem lehetett elérni, azt ez a pénzügyi intézkedés fogja elvégezni: elsöpri helyéről a fasiszta uralmat.

nap értekezletet tartottak Párisban, a melyen foglalkoztak az olaszországi eseményekkel. A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amely kimondja, hogy nem ismerik el az olasz rémuralom legújabb intézkedéseit törvényeseknek és

felhívják a világ figyelmét az olasz zsarnokságra, amely a külföldet háborúval fenyegeti.

a belföldön pedig terrortal és agent provokatorok segítségével tartja kezében a hatalmat minden emberi jogot és igazságérzetet megcsúfolva.

kénytelen Olaszországból, Garibaldival együtt, Garibaldi azonnal felajánlotta szolgálatait a római rendőrfőnököknek, a ki azóta többször látogatta meg alnéven Nizzában. Garibaldi már régebben fi-

gyelmezte a római rendőrfőnököt, hogy egy Scaevoli nevű emigráns merényletet fog elkövetni Mussolini ellen, pedig akkor Scaevoli, aki Garibaldi fi-vérének, Santo Garibaldinál volt Párisban alkalmazásban, még nem is vállalkozott a római utra. Október végén a római rendőrfőnök újból Nizzába érkezett és ugyanakkor Garibaldi beavatta a cataloniai összeesküvésbe is. Garibaldi a rendőrségen vasárnap bevallotta, hogy

két nappal Lapolla római rendőrfőnök Nizzába érkezése előtt érintkezésbe lépett Mazzia ezredessel, a catalon forradalmárok vezérével.

A francia politikai rendőrség főnöke most elsősorban azt igyekszik tisztázni, hogy

milyen szerepe volt Garibaldinak a Mussolini ellen Luzzetti által megkísérelt merénylet előkészítésében.

Garibaldi lefoglalt iratai közt ugyan is megtalálták Luzzetti franciaországi tartózkodási engedélyét is.

Garibaldi kihallgatása során azt monddta, hogy ezt a tartózkodási engedélyt Serratól, a Franciaországban szervezett olasz köztársasági párt fejtől

„Mussolini a legveszedelmesebb kalandor“

A francia lapok még mindig a legnagyobb felháborodás hangján írnak az olasz kormány magatartásáról és Garibaldi franciaországi szerepéről. Az Echo de Paris, amely eddig mérsékelt hangon írt, már szintén a legélesebb támadást intézi Mussolini ellen. Még erélyesebb hangon ír a Quotidien, amely többek közt ezeket írja:

— Most, amikor Franciaország tettenérte Mussolinit, hangosan ki kell kiáltani a világba, hogy

Mussolini Európában az agent provokator szerepét játssza.

Hasonló hangnemben írnak a többi lapok is és az Ere Nouvelle

Dühöng a terror Olaszországban

Zürichből jelentik: Az Olaszországgal összekötött táviró- és telefonforgalom szigorú cenzura alatt áll és mihelyt politikára kerül a szó, azonnal megszakítják az összeköttetést. A bázeli lapok szerint Olaszországban rendkívül megszigorították az idegenek ellenőrzését, még az elutazás alkalmával is. Így több francia állampolgárt politikai gyanúból

Vita nélkül állítják vissza a halálbüntetést

A kamara keddi ülésén Mussolini és a kamara elnöke között megállapodás értelmében nem lesz vita. Mussolinit a képviselők ünnepélyesen fogadják, az-

kapta, a rendőrség azonban ezzel szemben megállapította, hogy Luzzetti Franciaországból való távozása előtt, tartózkodási engedélyét egy olasz emigráns kömivesnek adta át, akitől ezt Garibaldi megszerezte.

Ezzel a tartózkodási engedéllyel akarta Garibaldi Rómában igazolni, hogy a Mussolini elleni merényleteket Franciaországban készítették elő.

Pozitív adatok vannak a rendőrség kezében arra vonatkozólag, hogy Garibaldi az olasz rendőrség agent provokatorja volt és hogy miként juttatta az olasz rendőrség kezére az olasz emigránsokat. Garibaldi egyes emigránstársait bizalmas megbízatással küldte el Olaszországba, úgyhogy egy fél levelezőlapot adott át neki, amelynek másik felét Rómában tartózkodó antifasiszta politikusoknak küldte postán. Minden esetben értesítette az olasz rendőrséget az olasz emigránsok elindulásáról, ezeket a határon letartóztatták, elvették tőlük a fél levelezőlapot és ennek birtokában a detektívek letartóztatták azt az illetőt, a kinél a levelezőlap másik fele volt. Mielőtt azonban az illetőt letartóztatták, kivették belőle mindazt, amit az antifasiszta mozgalomról tud.

Garibaldi ilyenformán huszonöt antifasisztát csalt törbe

és adott az olasz rendőrségnek kezére. Kihallgatták vasárnap újból Mazzia ezredesét, a cataloniai összeesküvés vezérének is, aki azt a meglepő kijelentést tette, hogy

egy bareclonai szovjet-agitátor megígérte a cataloniai szeparatisták részére az orosz szovjet-kormány támogatását,

amit azonban nem fogadtak el. Mazzia egyébként kérte a rendőrséget, hogy szembesítsék Garibaldival.

nyíltan Mateotti gyilkosának nevezte Mussolinit,

aki Franciaországban színelvű merényleteket szövegezt, lábbal tipor minden jogot és szabadságot, barbár módon hásszánggal és fütykössel hódította meg Rómát. A lap szerint

Mussolini a legveszedelmesebb kalandor.

mert nincs lelkiismerete és rászolgál az egész világ megvetésére. A lap megállapítja, hogy az állambiztonsági törvények, amelyeket Mussolini kiesztelt hajmeresztők és ezekhez hasonló a legfékevesztettebb diktátor agyában sem született meg.

megakadályozták az elutazásban.

A terror a svájci lapok szerint állandóan fokozódik Olaszországban. Milánóban hétszáz magánházba hatoltak be a fasiszták és az Avanti szerkesztőjét, Nenni súlyosan bántalmazták, lakását pedig összerombolták Rómában a fasiszták negyvennyolc órás fosztogatást rendeztek.

Hatezer embert tett hajléktalanná Bariban az árvíz

A tengerár teljesen elpusztította Bari kikötőjét

Rómából jelentik: A tengerár pusztítása Bari délolaszországi tengerparti városban még sokkal nagyobb volt, mint az első órákban hitték. Az árvíz teljesen elpusztította Bari egész kikötőjét és a házak nagyrészt is ledöntötte. Bariban tizenháromezer és környékén tíz halálos áldozata van a tengerárnak és hatezer ember hajléktalanná vált. Az 1908. és 1916. évi árvíz után emelt hatalmas védőgátakat a tengerár elsodorta.

Még vasárnap is két méter magasan állt a víz a város uccáin. Az áradás a villanyoszlopokat kidöntötte a

helyükből és így már két napja nincs világítás a városban. A hullámok magukkal sodorták a műszaki katonák pontonjait is, ami lényegesen megnehezítette a mentési munkálato-

kat. Az este nyolc órakor Bari felé induló utolsó személyvonatot a tengerár feldöntötte és a helyszínre igyekvő segélyvonat is elakadt az áradásban. A vonat mozdonyvezetője a hullámokba fulladt. A bari-i vasútállomás még most is víz alatt áll. A vasuti pályán dolgozó munkások közül két ember meghalt.

Rablógyilkosság az erdészlakban

Álarcos rablók meggilkoltak egy horvátországi erdőgazdától és három embert szívesen megsebesítettek

Zagrebból jelentik: Borzalmas rablógyilkosság történt szombaton a Zagreb közelében levő Krizs község melletti erdőben. Az erdő a zagrebi *Hrvatska Es-komptna Banka* tulajdona és *Jezić* Mi-jó igazgató felügyelete alatt áll. *Jezić* szombat este együtt vacsorázott *Szvetli-csics* István üzletvezetővel és *Szefán-ics* Tamás felügyelővel, amikor egy-szerre álarcos rablók törtek az erdész-lakra és pénzt követeltek. A három férfi ellenállt, mire a rablók több lövést adtak le. *Szefánovics* Tamás azonnal meghalt. *Jezić* a fején és a mellén, *Szvetlicsics* a tüdején találta a golyó és súlyos sérülést szenvedett. *Szabolics* Ivánka szakácsnő is, aki a lövések za-jára rohant elő a konyhából.

Mint hogy a sebesültek hosszú ideig nem tértek magukhoz, a gyilkosságot csak jóval később fedezték fel. Ekkor megállapították, hogy a rablógyilkosok a pénztárból tízezer dinárt vették ki, azonkívül elvették áldozataik óráját és pénzét és egyéb értéktárgyait.

A súlyosan sebesült áldozatok közül csak *Szabolics* Ivánkát lehetett kihall-gatni, aki a rablógyilkosokról mind-össze annyit tudott elmondani, hogy ál-arcot viseltek és ötven voltak. A nyomozó hatóságok mindeddig semmi olyan támpontot nem találtak, amely a gyil-kosok kézrekerítésére segítségül volna.

Valamennyi sebesült állapota élet-veszélyes.

Fölszentelték

az adai görög keleti templomot

Csirics Irenej püspök magyar nyelvű beszédében hangoztatta az állampolgári egyenlőséget

Szentáról jelentik: Az ujonnan épült adai görögkeleti templomot vasárnap szentelte fel nagy ünnepek között *Csirics Irenej* noviszadi püspök. A püspök szombat délután érkezett Adára. A szentái járás és Ada község vezetősége *Petrovoszeló* határáig vonult a püspök elé. A határnál *Vucsetics* Branisláv szentái főszolgabíró üdvözölte a főpapot. A püspök válaszában örömeinek adott kifejezést, hogy éppen *Vucsetics* üdvözlő, akinek apja, *Vucsetics* Ilija évtizedekig küzdött a szerb egyház autonómiájáért és meg is szervezte az autonómiát. Adán a virággal gyönyörűen fel-díszített diadalkapu előtt *Stepanov* Mi-lán sztaribecsei kerületi esperes, *Bes-lics* Milán adai hitközségi elnök, *Niko-lics* Nikola bíró és *Gyendics* Simeon jegyző üdvözölték a püspököt.

Vasárnap délelőtt tizennégy esperes és plébános segédlete mellett — száz ágyulóvész közben — szentelte fel Irenej püspök az új templomot. Beszédében azt fejtegette, hogy az új templom nemcsak a vallásnak, hanem az egyesülésnek és felszabadulásnak is a szentélye.

A templom, amelyet *Popovics* Dáka noviszadi főmérnök tervei szerint *Gin-der* József, *Boskovics* Gyókö és *Bakics* Mita építésvállalkozók építettek, kívül a tizenegyedik század közepén a Koszo-vópolyén épített *Gracsanica* templomhoz hasonlít, belső alaprajzi megoldása azonban teljesen modern. Intenzíven fel-használ minden teret, ezért másfélezer ember fér el benne. A főkupola négy-szögletű oszlopon nyugszik és 34 méter magas, a négy kisebb kupola 22 méte-res rézzel fedett, szerkezeti anyaguk csupa vasbeton. A templom az ország egyik legvilágosabb temploma. Nagy-szerű akusztikáját a kórus fölé emelt boltozat is erősíti. A templom kétszáz-ötven négyzetméter területen épült és az építéshez használt minden anyag hazai termék, minden munkát helybeli és környékbeli iparosok és munkások készítették.

A püspök a templomszentelés után fo-gadta a plébánián a küldöttségeket. *Svábies* ezredes a kerület katonáinak üdvözlését tolmácsolta, *Kürtty* Károly a

római katolikus hitközség nevében ma-gyarul, *Hoffmann* főrabbi a zsidó egy-ház nevében héberül beszélt. A püspök előbb magyarul, majd héber nyelven vá-laszolt és azt kívánta, hogy minden polgár egyformán legyen boldog a ha-zában. *Tomics* tanfelügyelő a tanítószág, dr. *Burtikné*, *Milutinovicsné* és *Fischer* Mórné a nőegyletek nevében, *Popovics* Radivoj az énekkar, *Vrga* Voin a szo-kolisták, *Székely* tüzoltóparancsnok a testület, *Nagy* Antal az ipartestület nevében üdvözölték az előkelő vendéget.

A küldöttségek fogadása után a Pé-cics-féle vendéglőben kétszáz terítékes bankett volt a püspök tiszteletére. Az első felköszöntőt *Csirics* Irenej mondta a királyi családra és *Dimitrije* patriár-

chára, aki éppen a templom felszentelése napján töltötte be nyolcvanadik évét. *Sévić* adai esperes a püspökre, *Stepa-novics* kerületi esperes a vallásügyi miniszter képviselőjére, *Milosevics* bo-gradi főesperesre, *Milosevics* Ada la-kosságára, *Svábies* ezredes az egyháza-ról és a nemzetre, *Popovics* Dáka, a tem-plom építője Ada előjáróságára és la-kosságára mondott tartalmas felköszön-tőt. Délután a hitközségek, előjárósá-gok és a testületek vezetőit látogatta meg a püspök. Este a püspök tiszteleté-re a katonai zenekar és a dalegylet hangversenyt adott, a műkedvelő gár-da színelőadást rendezett, a szokol-csapat pedig szolgolyakorlatot muta-tott be.

Clinchant és Károlyi Mihály

Angol lap szerint Clinchant követ kér a frankhamisítók megkegyelmezése ellenében amnesztiát a magyar emigránsok részére

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* hétfői számában közli a londoni ma-gyar követség helyreigazító nyilatkozatát, amelyben határozottan megcáfolja a lap csütörtöki számának azt a híret, hogy a magyar kormány párisi követe utján lépéseket tejt a francia kormány-nál a frankhamisítók amnesztiája érde-kében.

A *Daily Telegraph* külpolitikai tudósí-tója a cáfolathoz fűzött megjegyzéseiben megállapítja, hogy a lap budapesti munkatársának jelentése szerint azt az említett ajánlatot nem a magyar kor-mány, hanem Clinchant budapesti fran-cia követ tette, aki közvetítő javaslatá-

val lehetővé akarta tenni a külföldön tartózkodó magyar szocialista és radi-kális emigránsoknak és elsősorban *Ká-rolyi* Mihály grófnak hazatérését.

E hírrel szemben — mint Budapestről jelentik — magyar illetékes helyen a következőket jelentették ki:

— A budapesti francia követ *Nádossy* megkegyelmezése ügyében semmiféle önálló lépést nem tett, csupán kormá-nyától kért utasításokat arra az esetre, ha ezt az ügyet előtte szívé tennék. Clinchant követ *Károlyi* Mihályt nem ismeri, vele sohasem tárgyalt és vele semmiféle, még közvetett összeköttetés-ben sincs.

A menekülő józanész

vagy

Segítség, a férjem meg akar menteni

Óriási keresztretjvény a női lélekről. Megfejtése a jövő szezonban. Made in England. A megfejtők között egy ingyen-helyet sorsolunk ki a Schwartzert szanatóriumában

Elképzelte: a kis *Galsworthy* Móricta

Kifordította: *Karinthy* Frigyes

Órgróf: A grófnő még nincs itthon? **Órkomornyik:** Ugyszólván, bizonyos mértékben.

Órgróf: És a vacsora? Nincs semmi harapni való? **(Ajkába harap.)**

Órkomornyik: Már bekészítettem a golfszaltara.

Órgróf: Helyes! Hol a hódja?

Órkomornyik: Milyen hódja?

Órgróf: Ostoba! Nem szokta meg, hogy ilyenkor este fenhéjjáznai szoktam?

Hozza utánam! **(El jobbra, balra és középen.)**

Meluzina grófnő (leereszkedve): A gróf?

Órkomornyik: Vacsorázni ment.

Meluzina (összerázkodik az undortól): Ó... **(Az ablakhoz megy, kikacsint, majd halkán.)** Szép radikális szerző, tessék feljönni.

Író Bernát (hülyének maszkirozva, bekopog): Na, na. Mi tetszik? Van szerencsém!

Meluzina (szórakozottan, miközben a holdat nézi): Nem bírom a férjemet, azt a vadállatias vérszopó cenket, azt a büzös hiénát, azt a durva pribéket, aki finom lelkem rezdülésébe beléptapoz azzal a negyvenkilences, bütykös csülkével.

Berczi: Micsoda? No mond el tágálom rajta a kállai kettőst! Hát így kell banni egy finom női lélekkel, így kell beszélni egy szent asszonnyal, egy ilyen harmatos csipkefelhővel, azt a fűzian fütyülő rézangyalát neki?

Meluzina (könnyekig meghatva): Istenem!... először hallok megértő, tiszta, gyöngéd emberi hangokat!

Berczi: Meghiszem azt a kutyafáját neki! Hát csak szóljon, ténsasszony, ha kell, majd gyűvök! **(El alul.)**

Órgróf (bejön rekedten): Nem hültél meg, Meluzina?

Meluzina: Ismét kezdted elviselhetetlen durvaságaidat?

Órgróf: De Me... Me... Me...

Meluzina: Kuss! Jól tudom, miért érdekel téged, hogy én meghültem-e, vagy se. Vadállatias mohóságodban

persze jobb lennék neked melegen, mint hidegen. Mert neked csak azon jár az eszed, a mocskos, piszkos, szennyes képzeleted, miszerint azt szeretnéd, hogy én neked tessek, vagyis szeretnéd, ha szeretnélek. Hah! Ne közeledj!

(Az ablakhoz lép, felugrik a párkányra, le akarja vetni magát.)

Órgróf (utána szalad, megkapja.)

Meluzina (ordít): Segítség!... Segítség!... A férjem meg akarja menteni az életemet!... Segítség!... Irgalom!...

Berczi (visszajön): Tyü, a ragyogóját neki! Mi van itt?

Meluzina (lihegve): Nézze — ez a sötét gazember meg akarja menteni az életemet!...

Berczi: Nem szégyenli magát az ur?!...

Órgróf (rémülten): No, de kérem, az isten szerelmére — hát hagyjam, hogy leugorjon?

Berczi: Mit?!... Még jár a szája?... Nagyon jól tudjuk mi ketten a naccsá-gával, minek akarja visszatartani. Is-merjük mi ketten a maga alias lelkét, maga pecér!

Meluzina: Ismerjük bizony! A Berczi ur megmondta nekem, milyenek vagy-tok ti férfiak! Mind hitvány gazemberek vagytok, akik alias vágyatok eszközéül akartok engemet, Engemet, ENGEMET felhasználni, vérszomjas latrok.

Berczi: Jól beszél a kis naccsága, eszem a zuzáját! **(Belecsókol Meluzina kezébe.)**

Meluzina: Te értesz engem, Berczi! **(Karjaiba veti magát, egyik lábát kilógatva az ablakon.)**

Berczi: Hát... Tessen csak lenézni, mi van ott lent! **(Lent az utcán látni, ahogy vérszomjas, vadállatias férfiak irattáskával, csomagokkal szaladgálnak fel és alá, hivatalokba mennek, házat építenek, kulat lúrnak, pénzt adnak mindenkinek, szobát surolnak, szőnye-geket kefélnek, gyereket szoptatnak, csatába mennek, meghalnak a hazaért, persze mindent csak azzal a nagyon is**

átlátszó alias céllal, hogy így kerülő-aton nőhöz jussanak, akit vérszomjas és vadállatias vágyaikkal beszenyez-zenek.)

Egy nyegle térli (felneéz): Jesszus Mária, ott lóg egy nő az ablakon, mind-járt leesik! **(Létrát kap és felmászik, el akarja kapni Meluzinát.)**

Meluzina (sikoltva): Hah, becsstelen csirkefogó — no megállj! Jó volna mi? Nesze! **(Pofonvágja a Nyegle urat, aki leszédül a létra teteféről.)** Hát nincs menekvés?!... Nincs menekvés?!... Hát nem hagynak?... **(Kétségbeesetten a másik ablakhoz szalad.)**

Órgróf (utánakiabál): Az istenért!... **(Oda akar menni.)**

Berczi (elébe áll): Nem hagyja békén? Nem volt még elég az üldözéshől? Gaz kopó!

Órgróf (remegve): De kérem, az isten szerelmére — kérem nem is akarok hozzányulni, ha nem akarja — csak le-szaladok és megkérek egy drámairót, álljon az ablak alá a fejével, hogy leg-alább puhára essen, szegény feleségem! **(Elrohan.)**

Meluzina: Látja — nem enged el! Nem enged el!... **(Kínéz az ablakon, felsikolt.)** Itt is üldöznek! Egy rendőr ponyvát tart alám! **(Másik ablakhoz rohan.)**

Berczi: Meluzina — ott ne ugorjon ki — a férje gaz cinkosai állnak ott, azokra esne.

Meluzina (eltakarja a szemét): Ször-nyűség!... Folytatják az üldözést!... Hát nincs menekvés?

Berczi (tompán): Nincs. A férje gaz cinkosaival összebeszélve azt izeni, hogy inkább lemond magáról egy életre, nem is akarja látni többé, visszaadja a sza-badságát — de az életét megmenti! Bol-dogtalan gyermek — én már nem tudok segíteni magán. **(Könnyezve el.)**

Meluzina (üveges szemekkel maga elő mered): Tehát minden hiába! Nem ugor-hatok ki — minden ablakot elálltak a gaz, vérszomjas férfiak! Mit tegyek, mit tegyek? **(Kétségbeesetten ténfereg-ve, hirtelen észrevesz az ablak szélső peremén egy kulcslyukat.)** Hah. **(Gyorsan, mielőtt valaki észrevenné, kinyitja a kulcslyukon és holtan terül el a köveze-ten.)**

SZINHÁZ

A Pillangó főhadnagy Szentán

Szentáról jelentik: A szentái tüzoltó-testület műkedvelő gárdája szombaton és vasárnap a színháztermet zsufolásig megtöltő közönség előtt adta elő a *Pillangó* főhadnagyot. A főszerepet játszó *Kelemen* Pálné (Katalin) mint már any-nyiszor, most is főkéletesen énekel, játszott, táncolt. *Partnere* *Benedek* An-dor kitünő *Pillangó* főhadnagy volt. *Szeghő* Vilma szépcseggésű szopránjával tünt ki. *Oswald* Baba temperamentu-mosan játszotta a kis kadettet, *Guei-minó* Béla minden mozdulata színészi tehetségre vall, kiapadhatatlan komiku-mával, groteszk mozdulataival állandó derültséget keltett. *Homolya* Antal, mint régiszabásu generális, *Krausz* József, mint ezredes és *Zapletán* Fábán örmes-ter nagyon jól beváltak a *Pillangó* fő-hadnagy hadseregében. A kisebb szerep-lők, *Reszler* Ilonka, Nagy *Marcella*, *Stern* Aranka, *Sándor* Julia, *Pataki* Er-zsébet, *Kovács* Gizi, *Reszler* Márta, *Huszágh* Erzsike, *Heinrich* Mancika egy-két szavukkal, vagy mozdulatukkal bizonyították be színészi tehetségüket.

A szentái dal- és zenegyűlésület kitünő zenekarát *Fekete* Géza mintaszerűen di-rigálta. A jó rendezés *Bubola* Ignác ér-deme.

V. L.

Lakodalmi és keresztelői torták és sütemények

jól elkészítve izléses kivitelben
:: olcsón kapható ::

STEINER CUKRASZDÁBAN
SUBOTICA TELEFON 206. 9077

HIREK

Egy leány, aki elmegy

Csak a szemében volt valami csodálatos, gyerekes... Pici ujjai néha idegesen játszadoztak nyakláncával, néha befesimultak puha, selymes hajába...

Igy... november lehetett, mikor megismerte... Este volt. Halk őszi könyvek hullottak az égből és csendesen kopogtak, mint esontujjak játéka valami rozsdáshuru zongorán... Egyedül volt... Lassan ment az uton és azt nézte, hogy párázik száijából a lehellet, szürkén, mint a cigarettafüst.

Aztán kipattant az égen a hold, mint egy nagy, fehér virág... Összetaláltak... Ugy kezdődött, mint minden észrevétlenül elsikló barátság. Csak néhány szót mondtak egymásnak... az őszi, a sárga levelek halk zümmögéséről. Később megint látták egymást... aztán minden nap valahogy összekerültek. A nyár, mint furcsa, tarka lepke elszármagolt mellettük, s az alatt sokat beszéltek... a nyárról, piros virágok édes illatáról, a forró, csöndes nyári estéről... Néha nézték a csillagok hullását... Különös volt, mintha játszadozó gyerekekhez dobálnák az égről a csillagokat, mint fényes aranylapdákat.

Aztán most megint beszökött az ős. Ma láttam őket együtt... Azt hiszem bucsuztak. A hangjukat nem hallottam... lehet, hogy nem is beszéltek. Az állomáson volt... A sinen lihegve, pöfögve, világos ablakokkal várt a vonat, mint óriási fekete kigyó.

Egyszerre eltűntek előlem.

Később, már hazafelé mentem, láttam a fiut valakivel az uton. Hallottam, mikor az megkérdezte:

— Mit kerestél az állomáson?

A fiu hangosan felnevetett.

— Egy leányt, aki elmegy. — Volt valami furcsa a nevében. A sarkon a gázlámpa halvány fénye beleesett az arcába. Láttam a szemeit... Pirosak voltak és mély, kék karika volt körülöttük. Csodálatos... Azt hiszem sirt.

Quasimodo

— A török ellenzéki képviselők lemondanak mandátumokról. Londonból jelentik: Konstantinápolyi jelentés szerint az angórai nemzetgyűlés ellenzéki tagjai elhatározták, hogy lemondanak mandátumokról és visszavonulnak a politikai élettől, nehogy kitégyék magukat annak, hogy a kormány valamely komoly váddal rögtönítelő bíróság elé állítsa őket. Az ellenzéki képviselők már a parlament megnyitóján, nem is vettek részt.

— Köszömlére teszik Szentán az 1922—1924. évre kivetett negyedosztályú kereseti adófejstromokat. Szentáról jelentik: Az 1922—1924. évekre kivetett és a szentai járási pénzügyigazgatóság által felülvizsgált negyedik osztályú kereseti adókivetési lajstromokat a városi adóhivatalban november másodikától november tizedikéig köszömlére teszik. Az 1922—1925-i vagyon és jövedelmi adókivetési javaslat is elkészült és az előirányzati lajstromot november hó kilencedikétől november tizenhatodikáig teszik ki köszömlére a városi adóhivatalban. Az érdekelték észrevételeiket a járási pénzügyigazgatóságon írásban terjeszthetik elő.

— A noviszdai Ingenyenegylet közgyűlése. Noviszdáról jelentik: A noviszdai Ingenyenegylet vasárnap a városháza nagy közgyűlési termében Kohn Gyuláné Ilona elnökletével közgyűlést tartott. Az elnök megnyitotta beszédében részletesen beszámolt az egyesület eredményes működéséről. Heti harminc kiló kenyér szétosztásával kezdtek és ma már háromszázhetven kilót osztanak szét. Létesítettek egy gyermek napközi otthont, amelynek modern berendezéséről és működéséről dr. Jovanovics Gyura mondott figyelemmel hallgatott előadást. A titkári és pénztári jelentés után kiegészítették az eddigi választmányt a következő tagokkal: dr.

Szefanovics Zora, dr. Tibor Ella, dr. Schossberger Olga, dr. Hadzsi Kosztáné, dr. Markovics Sándorné, Szlepeševics Miláné, dr. Jelics Brankó, dr. Schwarz János, dr. Kerekes Dezső, Timár Inci, Pasics Giza, Stössel Rudolfiné, dr. Brazsovsky Nándorné, Prokopec tanárné, Schwarz Lili, dr. Sattler Mátyásné, Plavšics Nikoláné, Hubel Jenőné, Totoviczné, Rumpler igazgatóné, dr. Schwarz Péterné, Komlós Erna és Pilisch Erzsébet.

— A radikális párt becskerekai népgyűlése. Becskerekéről jelentik: A radikális-párt becskerekai szervezete vasárnap a Császár-téren népgyűlést tartott. A gyűlésen Beszics Nikola, a radikális-párt elnöke beszámolt a párt működéséről. Ezen a héten Becskereken több népgyűlést tart a radikális-párt.

— A kikindai görög-keleti püspökség megsemmisítette a becskerekai hitközségi választásokat. Becskerekéről jelentik: A becskerekai görögkeleti hitközségi választásokat, melyen a Pribisevics-párt listája győzött, a radikálisok felebezték. A kikindai püspöki konzisztórium helyt adott a felebezésnek és új választást rendelt el. Hír szerint a Pribisevics-párt a karlovci-patriarchatushoz felebezi még a kikindai püspökség döntését.

— Leégett a legnagyobb jugoszláviai papirgyár. Ljubljánból jelentik: Hétfőn leégett Ljubljánban az Evsee-féle papirgyár. A tűz, amelynek oka mindaddig ismeretlen, pillanatok alatt terjedt el, úgyhogy a kihívott tűzoltóság minden ereje megfeszítésével sem tudta a gyárat megmenteni. Az Evsee-féle gyár volt a legnagyobb papirgyár Jugoszláviában, amely majdnem az egész ország papirszükségletét ellátta.

— Hamis százfontos bankjegyeket találtak Varsóban. Varsóból jelentik: A Banca Polskij lembergi fiókjában egy üzletfél angol fontot akart beváltani s mikor a pénztárnok a bankjegyeket átvizsgálta, néhány hamisított százfontot talált közöttük. A rendőrség a hamisítványokat lefoglalta. Az utóbbi időben sűrűn találtak a bankoknál ugyanilyen hamisítású angol százfontosokat.

— Felemelik a választási korhatárt Németországban. Berlinből jelentik: Dr. Külz belügyminiszter a birodalmi kormányban törvényjavaslatot terjesztett elő a választási korhatár felemeléséről. Az új törvény szerint, amely módosítja az alkotmányt — miután az alkotmány szerint minden huszéves egyén választójoggal bír — a jövőben a választójogot azokra az egyénekre korlátozzák, akik betöltötték huszonegyedik évüket.

— Jelentkezett az ellopott bórondök tulajdonosa. Noviszdáról jelentik: A Szubotica—szombori vonalon ismeretlen tettesek kifosztottak egy vagon, ahonnan bórondöket is elvittek. A rendőrség még azt sem tudta megállapítani, hogy az ellopott holmik kiknek volt a tulajdona. Goldstein Árpád, a noviszdai Grünfeld cég utazója hétfőn bejelentette a rendőrségnek, hogy a kifosztott vasúti kocsiából az ő bórondöjeit lopták el.

— Büntető eljárás indult a csödbekeriült crvenkai takarékpénztár ellen. Szomborból jelentik: A szombori törvényszék csödbírósága hétfőn tárgyalta a crvenkai takarékpénztár ellen beadott csödbekérelmet. A tárgyaláson megállapították, hogy a vagyon teljesen hiányzik és ezért a további csödeljárást be is szüntették. Kiderült ugyanis, hogy az értékeknek felvett idegen részvények nem érnek semmit. A csödbíróság, miután begyűlölt, hogy a takarékpénztár már csak akkor jelentette be fizetképtelenségét, amikor tudta, hogy alaptökéje teljesen elveszett, az iratokat áttette az ügyészhez, amely megindította az eljárást.

— Bemutatóest a Népkörben. A Népkörben november 11-én mutatják be Szántó Róbertnek, a kiváló papköltőnek három egyfelvonásosát. A szereplők a legkiválóbb szubotikai műkedvelők, névszerint Garay Béla, Deutsch Janka, Lindner Ágoston, Butor József, Szabó Ferenc, Nánassy Károly. Ezenkívül szavaltatok és énekszámok teszik változatosabbá a műsort.

— Iskolaavatás Alekszandrovón. Az alekszandrovói hitközség a régi szerb iskolát nemrég kibővítette és az új iskolát hétfőn, a szerb Mitrovdán ünnepén szentelték fel és adták át rendeltetésének. Az ünnepség fényes külsőségek között folyt le és résztvettek azon Gyogyevics Dragoszláv főispán polgármester és Mándics Mijó könyvtárigazgató is, valamint más meghívott egyházi, katonai és polgári előkelőségek.

— Betörés Szentán. Szentáról jelentik: Vasárnapról hétfőre virradó éjszakan vakmerő betörést követett el két ismeretlen egyén Béni János Gyura Jaksics uccai házában. A betörők a kerítésen át másztak be a házba, az udvarra nyíló ablakokat kitérték és minthogy az ablakon át nem buhthattak be a szobába, kitérték az ablakfélfát is. A szobában a szekrény mögötti szőgről függő kulcsokkal kinyitották a szekrényeket és onnan nyolcezer dinár készpénzt, továbbá aranyékszereket, ruhákat, cipőket ellopták és az ágyterítőbe csomagolva elvitték. Nagyon óvatosan dolgozhattak a betörők, mert a kifosztott szoba mellett aludtak Béniék és semmi zajt nem hallottak. A polarakat a szekrényről levetették, hogy azok se okozzanak zajt és mint a rendőri nyomozás megállapította, meztitláb jártak a szobában. A kéz és lábnyomokat lefényképeztették és a nyomok alapján már két gyanúsított gazdát le is tartóztattak. Minthogy a rendőrségnek az a feltevése, hogy a tolvajok szervezett banda tagjai, nevüket a nyomozás érdekében nem hozták nyilvánosságra.

— Kabaré a Népkörben. A kisiparosok betegsegélyzője javára november 14-én este 8 órakor kabarét rendeznek a Népkörben. A nívós műsor keretében fellépnek: Reiter Ilonka, Weisz Bubus, Klein Bözsike, Deutsch Janka és Töke Rózsika. Konferánsz Mayer Béla lesz. Szinre kerül három egyfelvonásos és több magánszám. Jegyek előre válthatók Ádám Imre ékszerészüzletében és Vig Zs. Sándor könyvkereskedésében.

— Tanulmányi kirándulás Egyiptomba, Palesztinába és Szíriába. Noviszdáról jelentik: Dénes Lajos noviszdai kereskedelmi iskolai tanár december 27-én tanulmányi kirándulást vezet Egyiptomba, Palesztinába, Szíriába és Görögországon át az ázsiai Törökországba. A tanulmányi ut január 15-ikén ér véget.

— A bánati gazdasági egyesület a vasúti mizériák ellen. Becskerekéről jelentik: A bánati gazdasági egyesület vasárnap Becskereken az ipartestület helyiségében ülést tartott Jankovics Koszta volt, a vasúti közlekedés tével. Az ülésen résztvett a szubotikai vasutigazgatóság két főtisztviselője is. Az ülésen, melynek előadója Jankovics Koszta volt, a vasúti közlekedések rendellenességéről tárgyaltak. Szóvalatték azt a súlyos hibát, hogy a közönséget nem értesítik a menetrendváltásokról s így az utasok mindig ki vannak téve annak, hogy félnapokat kénytelenek kis állomásokon eltölteni, mert nem kapnak csatlakozást. A szubotikai vasutigazgatóság kiküldöttei kijelentették, hogy a legrövidebb időn belül orvosolni fogják ezeket a sérelmeket. Az ülésen elhatározták, hogy kérni fogják a Belacrkva—Pancevo és Dragutinovo—Basahid—Csösztelek közötti vasutvonal megnyitását. Ezenkívül kérni fogják a Német Cerna—Szt. Huber—Kikinda közti vonal kiépítését, amelyen most csak keskenyágányu közlekedik.

— Országos vásár Szentán. Szentán november tizenegyedikén és tizenötödikén országos vásár lesz, amelyre veszmentes helyről minden jószág szabályszerű járlattal felhajtható.

— A felfüggesztett becskerekai katolikus egyháztanács értekezlete. Becskerekéről jelentik: A nemrég felfüggesztett becskerekai egyháztanács szombaton este Tolveth Oszkár hitközségi elnök elnökelete alatt értekezletet tartott, amelyen Rodics Rafael érseknek a Bácsmegeyi Naplóban megjelent nyilatkozatával foglalkoztak. Az értekezlet elhatározta, hogy memorandumot bocsát ki válaszul a felfüggesztett egyháztanács ellen emelt vádakra

— Leszurta unokaöccsét. Becskerekéről jelentik: Tomasevác bánati községben vasárnap este Knyezsevics Szlavkó huszéves legény társaival veszekedni kezdett. Unokaöccse, Csedo csifitani próbálta, mire a legény rátámadt és késsével átszurta unokaöccse nyakát. Knyezsevics, aki a szurkálás után megszőkött, keresi a csendőrség.

— A cár óriási rubinja értéktelen kődarab. Fersman ismert orosz tudós megállapítása szerint a cári koronaékszerek közt levő óriási rubin, amely 250 karát nagy és amit a világ legnagyobb rubinjának tartanak, voltaképpen értéktelen rubellit. A követ III. Gusztáv Adolf svéd király ajándékozta II. Katalin cárnőnek. Azt hiszik, hogy a cári ékszerek között levő rubin nem az eredeti kő, hanem az évek folyamán ismeretlen tettesek azt az értéktelen rubellitre cserélték ki.

— Lisztet lopott. Noviszdáról jelentik: A sajkásszveti-iváni csendőrség letartóztatta Mirkó Zsigmond gardínovci munkást, mert szombat éjjel Kobilarov Milica padlására betört és onnan egy zsák lisztet lopott.

— Tűz Petrovoszelón. Noviszdáról jelentik: Vasárnap Bácspetrovoszelón kigyulladt Petze István háza, szalmakazla és kukoricagórója. A tüzet a kéményből kipattant szikra okozta.

— Öngyilkosság. Noviszdáról jelentik: Avramov Nikola tizenkilenc éves asztalossegéd Sztarisovén, a padlásán felakasztotta magát és meghalt. Olvashatatlan bucsulevelet hagyott hátra.

— Kocsmai verekedés. Noviszdáról jelentik: Gaics Milán sabáci munkás vasárnap éjjel Noviszdán a Tavasz-kávéházban összeveszett Lazarevics Páva és Száva testvérekkel, akik székkel több helyen behasították a fejét. Gaicsot a kórházban vették ápolás alá.

— Komlójelentés. Noviszdáról jelentik: A vajdasági komlótermelők szövetségének jelentése szerint az I. osztályú komló ára 10—11.000 dinár, közép jó minőségű 8.500—9.500 dinár és gyengébb minőségű 7—8.000 dinárig. Forgalom élénk. Irányzat szilárd.

BI-OXYNE 3 NAPIG FEHÉR FOGAK FOSFOR, KENŐCS SZAPPA

— Beogradba szállítják a Szubotican elfogott bolsevik futárt. A szubotikai vasúti rendőrség, mint jelentettük, vasárnap éjjel letartóztatta Reichensait József huszonnyolc éves oroszországi illetőségű fiatalembert, akit azzal gyanúsítanak, hogy kémiszolgálatot teljesített Szovjetország részére. A vasúti rendőrség hétfőn a szubotikai városi rendőrségnek adta át Reichensaftot, akit a hétfői ünnep miatt csak kedden délelőtt hallgatnak ki. Reichensaftot kihallgatása után a beogradi Uprava Gradahoz fogják szállítani.

— Százmillios szélhámosság a bácsalmási almával. Bácsalmásról jelentik: Az idej almaszüret idején új gyümölcskereskedő járta sorra a bácsalmási és kumbajai szőlőket: ezer koronájával szedte és szállította a bácsalmási almát, az almáért blokkokat adott, amelyek beváltását azonban mind későbbi terminusra halasztotta. Az új gyümölcskereskedő, Török Andor nemrég százmillió korona almadósság hátrahagyásával eltűnt a környékről. Egy ceglédi károsult feljelentésére a napokban Török Andort Budapesten letartóztatták, mire az összes bácsalmási károsultak feljelentést tettek ellene.

— Véres szerelmi dráma a bécsi Schmelzen. Bécsből jelentik: Meyer Ferenc negyven éves asztalossegéd összezsúrkálta harminchárom éves kedvesét, Horeczki Jozefint, akivel közös háztartásban élt. Az asszony megunt az örökös féltékenységi jeleneteket és felmondott lakójának, mire az asztalossegéd egy konyhakéssel több szurást ejtett a nyakán és a melén, aztán elvágta a saját nyakát. Mire a szomszédok összefutottak, már késő volt. A két súlyosan sebesültet bevitték a kórházba.

— **Olaszország fasisztabélyegeket bocsát ki** — felülfizetéssel. Milanóból jelentik: A Marcia su Roma emlékére új bélyegek jelennek meg Itáliában. A sorozat négy bélyegből fog állani, 40 centesimótól kezdve 5 liráig, de a Milizia jóléti intézményei javára 20 centesimótól 2 lira 50 centesimoig felárat szednek majd. Az új bélyegek belföldi és külföldi használatban egyformán érvényesek lesznek, de csak 1927 április haváig.

— **Ankét az építendő új vasutvonalak ügyében.** Noviszádról jelentik: Jovánovics Vása közlekedésügyi miniszter november 16-ra meghívta tanácskozára az ország kereskedelmi és iparkamaráit, hogy az értekezleten meghallgassa a kereskedelmi és ipari érdekeltségek kívánságait az új vasutvonalak építési sorrendjének megállapítása ügyében. A miniszter különösen a tengpart és passzív vidékek szempontjából akarja a gazdasági körök véleményét meghallgatni. A noviszadi kamara foglalkozott ezzel a kérdéssel, sőt körkérdést intézett az összes kereskedelmi és ipari tényezőkhöz és azoknak a véleményét is kikérte. A noviszadi kamara kezdeményezésére november 13-án Becskereken együttes értekezlet lesz a becskereki kamarával, hogy egységesen foglaljanak állást ebben a kérdésben.

— **Sztaribecsejen nem szednek vigalmi adót.** Sztaribecsejről jelentik: A belügyminisztérium legutóbbi rendeletet adott ki, amely szerint az árvízkarosultak segélyezésére vigalmi adót kell szedni. Sztaribecsej község képviselőtestülete ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a rendelet ellenére sem szednek vigalmi adót, mert a község az árvízkarosultak részére már adott kétszázötvenezer dinárt és ezzel eleget tett kötelességének.

— **Királysértésért letartóztatott muzikus.** Noviszádról jelentik: A szrbobrani csendőrség letartóztatta Risztics Milován turjai zenészt mert Popgligorije Szima turjai vendéglőjében királysértő kijelentést tett. Riszticsot beszállították a noviszadi ügyészség fogházába.

— **Eltűnt egy szombori cipész-mester.** Szomborból jelentik: Berek Ferenc szombori cipész-mester eltűnt a lakásáról. Eltűnését bejelentették a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást.

— **Leégett a legnagyobb orosz filmgyár.** Moszkvából jelentik: A Szovkino egyik legnagyobb filmgyára leégett. A tűzben igen sok eredeti film és nagymennyiségű gyári anyag elpusztult. A kár több mint egymillió rubel.

— **A bécsi műcsarnok lépcsőjén öngyilkos lett egy volt katonatiszt.** Bécsből jelentik: Hétfőn éjjel görcsökben fetrengve egy férfit találtak a Karlsplatzon lévő műcsarnok lépcsőfeljáróján. A mentők hamarosan megjelentek és beszállították a szerencsétlen embert a kórházba, ahol megállapították, hogy megmérgezte magát és gyomormosást végeztek rajta. A nála talált iratokból az derült ki, hogy Mayerhofer János báró, harmincöt éves, volt tényleges tiszt.

— **Megindul a telefonforgalom Románia és Magyarország között.** Bukarestből jelentik: Papakostea román postavezérigazgató kijelentette, hogy az új költségvetésben nyolcszáz ezer leut irányoztak elő a háború óta szünetelő külföldi telefonforgalom helyreállítására és ennek alapján január elején helyreállítják a Bukarest—Budapest, Bukarest—Bécs és Bukarest—Szófia között a telefonösszeköttetést.

— **Budapesti rendőrtanácsos feleségének öngyilkossága Bécsben.** Bécsből jelentik: Vasárnap reggel egy ház harmadik emeletéről levetette magát dr. Mandics Dezső nyugalmazott budapesti rendőrtanácsos felesége és nyomban meghalt. Az öngyilkos édesanyja értesülve a tragédiáról, leánya után akart ugrani a harmadik emeletre, azonban még idejében megakadályozták tette elkövetését. A rendőrtanácsos felesége pillanatnyi elmezavarásban követte el az öngyilkosságot.

— **Aranypénzeket veretett a Narodna Banka.** A Narodna Banka és a pénzügyminisztérium egy külön bizottsága Párisba utazott, hogy ott Ófelsége Alekszandar király képevel ellátott új jugoszláv aranypénzek első küldeményét átvegye. Összesen egymillió darab huszdináros aranypénz készült. A pénzügyminisztérium ezzel egyidejűleg kivonja a forgalomból a régi osztrák-magyar dukátokat és helyükbe a Nemzeti Bank új egy és négy dukátosokat vetret és azokkal cseréli ki a bevont dukátokat. Az új négydukátosok Bécsben készülnek, valamivel keskenyebbek lesznek, mint a jelenlegi egy dinárosok és egyik oldalukon a király, a másik oldalon Beograd képét ábrázolják.

— **Kétévi fegyház uszkocsizásért.** Pancsevoról jelentik: A pancsevői törvényszék most tárgyalta Stanizsan Száva tizenkilenc éves legény leányrablási bűnügyét, aki ez év márciusában régi szokás szerint eluszkocsiztatta révojnov Dragica tomaseváci leányt. A fiatalok három napig éltek együtt, amikor a leány szülei, akik mindenáron meg akarták akadályozni a házasságot, visszatérésre bírták a leányt, a legény ellen pedig leányrablás és erőszak címen feljelentést tettek. A bíróság Stanizsant két évi fegyházra ítélte.

— **Kaviárcsempészésen értek egy volt orosz diplomatát.** Berlinből jelentik: Jeszcinszki báró volt orosz követségi titkárt, aki a bolsevista uralom óta mint emigráns él Berlinben, kaviárcsempészésen érték. Gyanus volt, hogy régi orosz arisztokrata létére a szovjetdelegációtól sűrűn kapott utlevelet és gyakran utazott át a határon, ezért szemmel tartották. Rájöttek, hogy nagy poggyással szokott oroszországi utazásáról hazatérni. Két detektív lakást vett ugyanabban a szállodában, ahol Jeszcinszki báró állandóan tartózkodott s mikor legutóbb visszaérkezett, rajtaütöttek. Bőröndjeiben több mint félmázsza elvámolatlan orosz kaviárt találtak. Jeszcinszki báró bevallotta, hogy hosszú idők óta üzi a kaviárcsempészést. Egy városi hűtőházban ráakadtak az elraktározott kaviárra, amely néhány métermázsát nyom.

— **A legújabb üzlet.** Szomborból jelentik: A Szombor környéki községekben és falvakban néhány nap óta ügynökök járnak, akik a lakosságot öszszeszevárosolják a budapesti biztosítótársaságokkal szemben fennálló kötvényeket. Ezekért a kötvényekért sokkal kevesebb árat fizetnek, mint azok névértéke, de a legjobb esetben a teljes névértéket fizetik ki, ughogy végeredményben a kötvények tulajdonosai csak nagyon kis összeget kapnak. A kötvények tulajdonosai nem tudják, hogy a legutóbbi kereskedelmi szerződés alapján, amelyet Jugoszlávia kötött Magyarországgal, a budapesti társaságok valorizált értékben kötelesek beváltani a kötvényeket és így azok az ügynökök, akik ezeket a kötvényeket összevárosolják, amint esedékessé válik az összegek kifizetése, tekintélyes keresetre fognak szert tenni.

— **Újra felépítették egy kétezer év előtt elpusztult várost.** Bulwer Lytton lord világhírű regényéből készült a jelenkor legnagyobb filmje, a »Pompéji végnapjai«, amelynek első részét csütörtöktől vasárnapig, második részét hétfőtől szerdáig mutatja be a Narodni Mozgó. A Narodni Mozgó igazgatósága ezzel ismét tanujelét adta, hogy nem riad vissza semmi nemű áldozattól, hogy a közönség igényeit kielégítse. A »Pompéji végnapjai«-ban tüzeső, hamuzápor, földrengés, lávaörvény, vulkánikus vihar tombol... és pusztítja el a szemünk láttára Pompei városát a föld színéről. A gyönyörű kertek, rózsalugasok és a márvány loggiák fölött babonás kékséggel izzik a pazar nápolyi ég, hogy aztán annál rettentőbben szakadjon rá mindenre a tüzes pokol. A fejvesztett, kegyetlen menekülésben testvér testvérré, fiu apára tipor... csak a szerelem mécsese és a kultúra szövéneke világít keresztül vigasztalóan két ezredév távolán is. A kolosszális film iránt óriási érdeklődés nyilvánul a közönség körében.

— **Az ujuineai aranymezők benszülöttet föllázdak és öt kincskeresőt megöltek.** Londonból jelentik: Uj-Guineából érkezett távirat szerint az ottani aranymezőkön a benszülöttek föllázdak a bevándorolt kincskeresők ellen, akik közül öt embert megöltek. Az ausztráliai kormány által kiküldött rendőri expedíció kénytelen volt dolgozókat visszavonni, mert a több ezer benszülött az expedíció tagjainak életét is veszélyeztette.

— **Verekedés a varsói Majmonides miatt.** Varsóból jelentik: A zsidók városrészében ortodoxok és neológok között egy gyűlés alkalmából véres verekezés volt. Az ortodox zsidók csodájára járnak egy Majmonides nevű kilenc éves fiunak, akiben prófétát seítenek és gyűlést tartottak, hogy a fiatal gyerek az egész ortodox hitközséghez szólhasson. A neológ zsidók behatoltak a gyűlés színhelyére és az általános verekezésnek a rendőrség vetett véget.

— **Urenjuk ukrán hetmant kivégezték.** Moszkvából jelentik: Urenjuk ukrán hetmant a forradalmi törvényszék reakciós üzemek miatt halálra ítélte. A halálos ítéletet már végrehajtották.

— **Külfölddel egyidőben kerül Szubotičán bemutatásra POMPÉJI VÉGNAPJAI csütörtöktől a Narodniban.**

— **Halálozás.** Sztrilich Sándor nyugalmazott telekkönyvvezető, hitközségi pénztárnok tevékeny és munkás életének nyolcvankettedik évében Szomborban elhunyt. Halálát kiterjedt nagy előkelő rokonság gyászolja. Temetése pénteken nagy közönség jelenlétében ment végbe. Az elhunytban: Sztrilich Béla országgyűlési képviselő, Sztrilich Jenő vármegyei főlevéltárnok és Sztrilich Aladár nagykereskedő édesatyjukat gyászolják.

— **A Pesti Tőzsde hadikölcsön valorizációs száma 24 oldalon oly érdekes és tanulságos, hogy azt minden hadikölcsönkötvénytulajdonosnak a saját érdekében minél előbb meg kell szereznie.** Ezenkívül az érdekes tranzakciók egész sorát találja az olvasó a lapban, amely közli Szécsi Pál vezérigazgató és a budapesti görög követ nyilatkozatát. A Brassói és a Papíripar fuziójáról, a Nasiciról, a bankrésztvényekről, az ezüstkrachról, a gabonahatáridőpiacról szenzációs információkat közöl a lap, amelynek textil-, biztosítási-, vas- és gépipari rovatai is nagyon érdekesek. A salgótarjáni bányák teljes üzeméről a lap kiküldött tudósítója külön cikkben számol be. Ára 5000 korona.

— **Felejthetetlen élménye lesz, ha megnézi csütörtöktől bemutatásra kerülő POMPÉJI VÉGNAPJAI-t a Narodniban.**

— **Elállnak a passzív rezisztenciától az osztrák táviró- és telefon alkalmazottak.** Bécsből jelentik: A Technikai Unióban helyet foglaló táviró- és telefonalkalmazottak kedden határoznak végleges állásfoglalásukról. Mivel időközben a kormány részéről értesítést kapott a Technikai Unió, hogy Seipel kancellár hajlandó a táviró- és telefonalkalmazottakkal újabb tárgyalásokat kezdeni, minden remény meg van arra, hogy a táviró- és telefonalkalmazottak elállnak a passzív rezisztencia tervétől.

— **Három tárcát kap a szlovák néppárt a csehszlovák kormányban.** Prágából jelentik: Svehla miniszterelnök és a szlovák néppárt közt folyó tárgyalások eredményeképpen a szlovák néppárt három miniszteri tárcát kap a kormányban. Az egyik tárcát dr. Tiso lelkésznek jut, a másikat dr. Ravasz képviselővel fogják betölteni, a legfontosabb azonban a szlovenszki minisztérium kérdése, amelyben még nem történt döntés.

— **Egy repülőtiszt hét percig volt a levegőben felfordított géppel.** Londonból jelentik: Calvey angol repülőhadnagy világrekordot állított fel, amennyiben hét percig tartotta magát kétezer méter magasságban felfordított géppel s csak azért kellett az aeroplánt normális helyzetbe hoznia, mert a benzín-vezeték megtagadta a szolgálatot.

— **Csődök.** Noviszádról jelentik: A noviszadi törvényszék mint csődbíró-ság a Danica d. d. zagrebi cég kérésére csődöt rendelt el Jojkovics és fia szrbobrani cég ellen. A passzívák 88.000 dinárt tesznek ki. Csődbízos dr. Novák Tomiszláv törvényszéki bíró, csődtömeg-gondnok dr. Major Oszkár szrbobrani ügyvéd, helyettese dr. Lampel Béla noviszadi ügyvéd. Követelések bejelentési határideje december 25. — Maglov Dusan és társa szrbobrani fakeskedők ellen a boszniai Gajret bank 197.000 dinár követelésért, továbbá több noviszadi, oszijekai és kikindai hitelező kérésére a noviszadi törvényszék csődöt rendelt el. Csődbízos Levakovics Mátyás törvényszéki bíró, csődtömeg-gondnok dr. Jovanovics György szrbobrani, helyettese dr. Todorovics Koszta noviszadi ügyvéd. Követelés határidejének bejelentése december 20.

— **Betörés a konyhaablakon keresztül.** Noviszádról jelentik: Vakmerő betörés foglalkoztatja szombat éjszaka óta a noviszadi rendőrséget. Müller Gyula fűszerkereskedőnek Futaki-ut 100. sz. házában lévő lakásában szombat éjjel tizenkét óra tájban ismeretlen tettes az udvarról nyíló ablak üvegét benyomta, behatolt a konyhába és onnan az üzletbe. A betörő a boltban lévő kézipénztárt feltörte és onnan kétezer dinárt vitt el. Ezután átment a lakásba, ahol átkutatta az összes szekrényeket, de mivel pénzt nem talált, mintegy nyolcezer dinár értékű ékszert vett magához. Müller Gyula a »Katholikus Kör« mulatságán volt családijával, ahonnan csak két órákor ment haza és észrevette a betörést, amelyről jelentést tett a rendőrségen, ahonnan Vilovod Milán rendőrkapitány kiszállt a helyszínre és megkezdte a nyomozást. A rendőrség már a helyes nyomon van, mert annyit azonnal meg lehet állapítani, hogy a betörést csak olyan egyén követhette el, aki ismerős volt a viszonyokkal és tudta, hogy Müller és családja csak késő éjjel térnek haza.

— **POMPÉJI VÉGNAPJAI felülmúlja »Quo vadist«, »Messalinát«, »Teodorát« csütörtöktől a Narodniban.**

— **A németek építik a világ legnagyobb rádióállomását.** Berlinből jelentik: A német Telefunken-társaság végérvényesen megkapta a megbízatást a világ legnagyobb dróttalan táviróállomásának fölépítésére. Az állomást Japán rendel meg. A munkálatokat 1928-ban kell befejezni. Az óriási dróttalan táviróállomás révén Japán először kerül egyes összeköttetésbe Európával és Amerikával. A német társaság nyolc izolált acélárbócot épít, melyek mindegyike 250 méter magas lesz s olyan erős, hogy négyzetméterenként 600 kg. szelnyomást bír ki. Az új állomás antenateliessítménye 550—600 kilowatt lesz.

— **Kraljevbregei pezsgő a vezető márka!**

— **Orvosi hírek.** Dr. Gdl Imre fogorvos specialista berlini tanulmányutjáról visszaérkezett és rendeléseit Szomborban Kralj Alekszandra ulica (Főucca) 20. megkezdte.

— **Pestisjárvány Törökországban.** Bukarestből jelentik: Az egészségügyi minisztériumhoz távirat érkezett a konstantinápolyi román konzulátusról, amely szerint Törökországban több helyütt pestises megbetegedés történt. A román kormány intézkedett, hogy a Konstantinápoly és Bukarest közt közlekedő repülőgépek vezetőit és utasait különleges egészségügyi felügyelet alá helyezték.

— **Várkonyi Mihály és Korda Mária a POMPÉJI VÉGNAPJAI főszereplői csütörtöktől a Narodniban.**

— **Az angol liga eredményei.** Arsenal—Blackburn 2:2, Tottenham—Aston Villa 2:2, Bolton—Westham 2:0, Burnley—Bury 0:0, Cardiff—Birmingham 1:0, Derby County—Leicester City 4:1, Leeds United—Sunderland 2:2, Huddersfield—Liverpool 3:2, Manchester United—Sheffield W. 0:0, Newcastle—West Bromwich 5:2, Sheffield U.—Everton 3:3.

KÖZGAZDASÁG

A gabonaexport újabb nehézségei

A gabona megvizsgálásáról szóló törvényjavaslat sérelmes a vajdasági gabonakereskedelemlre — Csak a tíz millió dinárral rendelkező iparvállalatok bocsáthatnak ki kölcsönkötvényeket

A szkopljai kereskedelmi kamara azal a kérelemmel fordult a kereskedelmi miniszterhez, hogy a kamara területén rendelje el a kivételre kerülő gabonaneműeknek kiváltási megvizsgálását, mert igen gyakori a panasz, hogy a koszovói, a macedón és délszerbiai területekről külföldre kivitt gabonaneműek homokkal vannak keverve és így ártnak a jugoszláv gabona hírének és a gabonakereskedeleml megbízhatóságának és hitelének.

A kereskedelmi miniszter átlátta az ügy nagy jelentőségét és törvényjavaslatot készített az ilyen ellenőrző bizottságok megszervezéséről és a bizottságok hatáskörét az ország egész területére ki akarja terjeszteni.

A miniszter a törvénytervezetet véleményezés céljából megküldte a noviszadi kereskedelmi és iparkamarának is és a kamara megadott véleményében rámutatott arra, hogy *ilyen panaszok a Vajdaságból kikerült gabona ellen sohasem merültek fel* és a vajdasági, főleg a Tiszavidéki gabona világhírnek örvend. A javaslat szerint a vajdasági exportöröket terhelné a megvizsgálási költsége és ezáltal még kevésbé volna a vajdasági gabona versenyképes a külföldön, pedig az állandó vagonhiány, a vasúti forgalom nehézsége, a származási bizonyítványok beszerzése már ugyanis bénítólag hatnak a vajdasági gabonakeres-

kedelemlre. A törvényjavaslat az amerikai példát tartotta szem előtt, de elfelejtette, hogy Amerikában hatalmas elvátorok tisztítják meg a gabonát, míg itt mi sem történik ennek érdekében. A kamara azt javasolta, hogy a miniszter csak azokon a területeken léptesse életbe a bizottságokat, amely területek ellen panaszok merültek fel.

Megküldötték a kamarának az ipari hitelekéről szóló törvényjavaslatot is, amely lehetővé teszi, hogy a hazai iparvállalatok belföldi, vagy külföldi kölcsönt vehessenek fel és erre a célra adó- és illetékmentes kötvényeket bocsáthassanak ki. A tervezet szerint azonban *csak azok az iparvállalatok élhetnek ezzel a joggal, amelyek legalább is tíz millió dinár alaptőkével rendelkeznek.* A törvénytervezet arra az esetre, ha a külföldi hitelezők bankjótállást kérnének, úgy intézkedik, hogy ilyen jótállást csak az országos Jelzálogbank, vagy olyan magán bankok vállalhatnak, amelyeknek alaptőkéjük legalább tíz millió dinár. A kamara szükségesnek tartja a törvényjavaslatot, de azt kéri, hogy már az öt millió dinár alaptőkével rendelkező iparvállalatok is felvehessenek ilyen hitelt. A kamara egyúttal azon kívánságát is fejezte ki, hogy jótállók lehessenek városi takarékpénztárak is, amelyekért tudvalevőleg a városok egész vagyonukkal felelnek.

Elkészült az új tőzsdetörvényjavaslat

A kereskedelmi miniszter novemberben a parlament elé terjeszti a javaslatot

Dr. Krajacs Iván kereskedelmi miniszter tervezetet készített az új tőzsdetörvényről, amelyet véleményezés végett megküldött minden fontosabb gazdasági szervezetnek, köztük maguknak az érdekelt tőzsdéknek, továbbá a kereskedelmi és iparkamaráknak. A miniszter a javaslatról záros határidőn belül sürgősen kér véleményt, mert a törvényjavaslatot a kormány még novemberben a nemzetgyűlés elé akarja hozni.

A törvényjavaslat 27 szakaszból áll és a következő fontosabb rendelkezéseket tartalmazza:

A tőzsdéket önállóan igazgatják. Létesíthetők mindenféle mezőgazdasági termékkel, értékpapírral, valutákkal és devizákkal foglalkozni kívánó tőzsdék, amelyek felállítására az engedélyt az ország fontosabb gazdasági szervezeteinek meghallgatása után a kereskedelmi miniszter adja meg, aki egyúttal a létesítendő tőzsdék hatáskörét és üzleti ágait megállapítja. Valutakereskedeleml csak a beogradi és a zagrebi tőzsdék foglalkozhatnak.

Minden tőzsde tartozik alapszabályokat és tőzsdeszokványokat megállapítani. A tőzsdetanács felelős a tőzsdetörvények, az alapszabályoknak és a tőzsdéi szokványoknak betartásáért. A tőzsdék feletti felügyeletet a kereskedelmi miniszter által kinevezett tőzsdébiztosok gyakorolják. A tőzsdébiztos a tőzsdetanács határozatának végrehajtását felügyelheti és intézkedése ellen tizenöt napon belül a kereskedelmi miniszterhez lehet felelbezzni.

Tőzsdetagok lehetnek: 1. bankárok, kereskedők, gyáriparosok, bankigazgatók és a céghivatalban bármilyen minőségben szereplő személyek. 2. Önálló állami gazdasági és pénzügyi vállalatok, ha tőzsdéi ügyleteikkel foglalkoznak. 3. Gazdaság-pénzügyi szakemberek és írók.

Nem lehetnek tőzsdetagok: 1. Azok, akik nem rendelkeznek szabadon vagyonukkal. 2. Olyan cégek, amelyek csőd alatt vannak, vagy fizetési képtelenek, addig, míg ez az eljárás ellenük folyamatban van, vagy akiket hamis bukkás miatt ítélték el és büntetésük letöl-

tése vagy elengedése óta még nem telt el három év. 3. Azok, akiknek a tőzsdetörvény elleni cselekmény miatt tőzsdetagsági jogosultságát megvonták — a tilalom tartamára. 4. Aki valamely bűnyügből kifolyólag polgári jogait elvesztették, arra az időre, amíg a jogait vissza nem nyerték. 5. Tőzsdéügynökök, ha egy személyben tőzsdéi alkalmazottak is. 6. A tőzsdéi hivatalnokok és alkalmazottak. 7. Végül olyan állampolgárok, akiknek országában a jugoszláv állampolgárok ugyanezeket a jogokat nem élvezik.

A törvénytervezet megállapítja a választott tagokból álló *tőzsdébiróság hatáskörét* és ügyrendjét. A tőzsdébiróság előtt a felek képviselhetik magukat. A tőzsdébiróság szóbeli tárgyaláson kihallgat tanukat, szakértőket és feleket és vallomásaikra szükséghez képest meg is esketheti őket. Azok, akik idézésre nem jelennek meg, vagy megtagadják az eskütételt, a polgári bíróság útján is megidézhetők, illetve tőlük az eskü kivehető. *A tőzsdébiróság ítélete ellen nincs jogorvoslat és a polgári bíróságnaknál ugyanaból az ügyből kifolyólag eljárás meg nem indítható.* A tőzsdébirósági ítéletek végrehajthatók és a felek kívánhatják azoknak végrehajtását akár a tőzsde, akár az állami hatóságok részéről. Valamennyi állami bíróság, állami és önkormányzati hatóságok, közlekedési intézmények és tőzsdék kötelesek a tőzsdébiróságnak jogsegélyt nyújtani.

A tőzsde termeiben ügyleteket csak tőzsdéügynökök köthetnek. Akik ez ellen vétének, fizeztől ötvenezer dinárig terjedő bírsággal büntethetők. Tőzsdéügylet az, amelyet a hivatalos idő alatt a tőzsde helyiségében kötnek, tőzsdén kívül csak azok a bankok és bankcégek köthetnek tőzsdéügyleteket, amelyek erre kimondottan jogosítva vannak.

A tervezet végül *büntető rendszabályokat ír elő azok ellen, akik a kereskedői tisztesség ellen vétének.* Abban az esetben, ha a kereskedelmi miniszter és a tőzsdetanács között a tőzsdetörvényt, vagy a tőzsdéalapszabályok magyarázatát illetőleg ellentétek merülnek fel, rendkívüli közgyűlést kell összehívni.

Országos vásárok Bánátfban. Becekrekről jelentik: Vasárnap hozták nyilvánosságra a bánáti országos vásárok időpontját. Becekeréken november 19., 20. és 21-én, Debelyacsán november 12., 13. és 14-én, Mali Idjosen november 9-én, Csentán november 14. és 15-én és Bánátski Karlovcin november 13. és 14-én fogják az országos vásárokat megtartani.

Jugoszláv-magyar-olasz közlekedési konferencia. A három szomszédállam tarifaszakértői e hó 19-ikén Budapesten tanácskozást tartanak, amelyen a három állam egymásközi teheráruforgalmának díjtételét kívánják kiegyenlíteni. Jugoszláviát a közlekedésügyi miniszteriumon kívül a zagrebi és ljubljani vasutigazgatóságok kiküldöttei képviselik.

Ujból esik a lira. Zürichből jelentik: A nemzetközi devizapiacok érdeklődésének előterében hétfőn a lira állt. Dél-ekött nagy kínálat mutatkozott mindennütt a lírában, úgy hogy annak árfolyama zürichi paritásában 21.70-ig esett, a szombati 22.30-as záratról. Délután intervenciós vásárlások indultak meg, amelyek 21.80-ig emelték a lira árfolyamát.

Árlejtések Bácskában. Szomborból jelentik: Odzsaci község előljárósága nyilvános árlejtést hirdet a polgári iskolai terméinek rendbehozására. Határidő december 26. Ugyancsak Odzsacin nyilvános árlejtésen bérbeadják a község nagy vendéglőt három évre. Határidő november 17.

Budapesti állatvásár nov. 8. A vágómarhavásárra 376 darab vágómarhát hajtottak fel. Árak kilogrammonként: ökör, legjobb minőségű 12—14.5, közepes 8—11.5, gyenge 6—8, bika, legjobb 11—13.5, közepes 8—10.5, gyenge 6—8.5, tehén, jó 11.5—14, közepes 8—11, gyenge 6—8, kicsontozni való marha 3.5—6, növendékmarha 6—11. Irányzat vontatott. A sertésvásárra 3500 darab sertést hajtottak fel. Árak kilogrammonként élősulyban: könnyű sertés 15—16.

KINTORNA

— Anyuskám, a kis nővéremnek fáj a foga. Nem vehetné át tőle a fogfájást?

— Hogy érted ezt kisleányom?
— Hát úgy, hogy te kiveheted a fogaidat.

*
— Ezzel a frizurával harminc évvel fiatalabbnak látszik, drágám,
— Goromba fráter! Csak huszonhét éves vagyok!

*
Két kereskedő egy harmadikról beszélget:

— Ez a Weisz a legbiztosabb kezű ember a szakmában. Valóságos Tell Vilmos.

— Igen, de csupa apró-cseprő doolgal foglalkozik!
— Na. Egy Bagatell Vilmos...

*
Kohn azt mondja a feleségének:
— Róza, én valamit nem tudok biztosan.

— Mit, Adolifkám?
— Hogy én lettem-e nőgyűlölő vagy te csunyultál úgy meg.

SPORT

Budapest—Zagreb

Budapestről jelentik: Budapest válogatott csapata vasárnap Zagrebben játszik a város válogatottjai ellen. A profizövetség kapitánya, Máriaassy Budapest csapatát így állította össze:

Beneda (Ujpest) — Kocsis (Hungária), Dudás (Kispest) — Bossányi (Ujpest), Sándor (Ferencváros), Eichbaum (Budai 33-as) — Rázsó (Ferencváros), Horváth (III ker. TAC), Rémay II., Spitz (Nemzeti), Jeny (Hungária).

A zagrebi válogatott csapatot még nem állították össze.

Mezei futóbajnokság Budapesten. Budapestről jelentik: A Budapest kerületi mezei futóbajnokság eredményei: A szeniorbajnokságban: 1. Szerb (MAC), 2. Grosz (MTK), 3. Majzik (ESC); a csapatbajnok MAC. Az ifjúsági bajnokságban: 1. Marton (MTK), 2. Szabó (KAOE), 3. Németh (MTE.)

TŐZSDE

Zürich, nov. 9. Zárlat: Beograd 9.1425, Páris 16.95, London 25.1575, Newyork 518.75, Brüsszel 72.20, Milánó 21.70, Amsterdam 207.45, Berlin 123.25, Bécs 73.25, Szófia 3.725, Prága 15.40, Varsó 57.5, Budapest 72.70, Bukarest 2.83.

Zagreb, nov. 8. Zárlat: Páris 185.55—187.55, London 274.59—275.39, Newyork 56.56—56.76, Zürich 1092—75—1095.75, Trieszt 241.49—243.49, Amszterdam 22.69—22.75, Berlin 13.48—13.55, Bécs 798.50—801.50, Prága 167.60—168.40, Budapest 793.50—796.50.

Budapesti gabonátőzsde, nov. 8. A határidőpiacon a szombati árfolyamok voltak érvényben, az üzletmenet mérsékelt volt. Az irányzat szilárd. Hivatalos árfolyamok ez a koronákban: Buza novemberre 390—392, zárlat 392—393, márciusra 424—436, zárlat 426.5—427, májusra 25—426.5, zárlat 427—427.5, rozs márciusra 330.5—335, zárlat 333—333.5. A készáru piacon is csekély volt a forgalom, az irányzat szilárd, a buza és a zab 2500 koronával emelkedett, a rozs ugyanannyival olcsóbbodott. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 380—400, rozs 297.5—302.5, árpa 245—265, köles 185—195, tengeri 265—270, új tengeri 192.5—195, zab 222.5—237.5, repce 565—570, korpá 167.5—170.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Szerda, november 10

Bécs (531): 16.15: Koncert. 19: Hangverseny. 21.30: Könnyű esti zene.

Milánó (320): 16.35: Kvintett. 20.45: Operett-est.

Zagreb (350): 19.45: Francia nyelvkurzus. 20.15: Modern jugoszláv zeneszerzők estje.

Nem lehet jó a rádiója,
ha nem **Kremenezky** lámpát használ.
Minden jobb rádióüzletben kaphatja
KONRATH d. d. Subotica.

London (365): 16.30: Koncert. 18.15: Hangverseny. 19: Táncczene. 23.15: Kvartett. 24.15: Táncczene.

Róma (425): 17.15: Jazzband. 21: Az U. R. J. hangversenye.

Berlin (504): 13.30: Harangjáték. 16.30: Hangverseny. 22: Táncczene.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 16: Mesék. 17.30: Rokoko előadás. 18: Humoros est. 19: Cigányzene. 20.30: Bartók Béla hangversenye. 22: Grafonola táncczene.

TÖLGYFA KOMLÓOSZLOPOK

legolcsóbban minden hosszúságban és vastagságban kapható

Erdőipari Társaságnál, Stari-Futog

NYILT-TÉR

Értesítés.

Értesitem az érdekelteket, hogy Kálmán és Fischer molli fűszer- és vaskereskedő cégből Fischer Zoltán ur barátságos uton kivált.

Ebből kifolyólag a cégnél Fischer Zoltán urnak mint volt társnak mindennemű kötelezettsége és követelése folyó 1926. évi október 4-től megszűnt.

Az üzletet Kálmán Adolf név alatt tovább vezetem.

Tisztelettel

Kálmán Adolf

fűszer- és vaskereskedő

10196

D. N. Jovanović ügyvéd

Beograd, — Terazija 3.

Végez mindennemű ügyvédi megbízást.

.Közbenjár bármely hatóságnál. 10264

Üzlet áthelyezés

Értesítjük a mélyen tisztelt vevőkörünket, hogy üzletünket f. év november hó 1-én a városi bérpalotába (Weitzenfeld mellé) helyezzük át.

Egyben felhívjuk a n. é. közönség figyelmét 1-ső rangú angol szövetraktárunkra.

Szíves pártfogást kér

Osztrogonacz és Kenedich

uri szabók

10006

Felhívás

Felhívom a sombori „POMOĆ” egylet subotici tagjait, hogy mielőtt a „NADA” kiházasító egyletnél könyvecskéiket átadnák saját érdekükben jelentkezni sziveskedjenek nálam, annál is inkább mert ahogy eddig is, úgy ezután is a t. tagok érdekeit tartom szem előtt.

Subotica, 1926. november 8.

Nagy Gyula

a „Pomoć” subotici képviselője

15298

Felhívás.

Felhívjuk Sombor és környéke „Pomoć” tagjait, hogy újfelvétel és könyvkicserélés végett megbízottunknál Pals Piri Sombor, Rokus ul. 21. jelentkezzenek.

„NADA”

kiházasító egyesület.

10318

Hirdetmény

A subotici V. kör. Mokranjčeva ul. 3. szám a lakónáz, mely néhai özv. Szloboda Lőrincné tulajdonát képezte, 1926. november hó 16-án délelőtt 10 és fél órakor a subotici kir. járásbiróságnál, mint telekkönyvi hatóságnál (21 ajtó) nyilvános birói árverésen el fog adatni.

10299

446/1926 poslovni broj.

Dražbena objava.

Dolepotpisani Dr. Ivan Zagorica kraljevski javni beležnik u Senti ovim na osnovu ovlaštenja Mačasa Marton okružnog prote oporučnog izvršitelja starokanjiškog stanovnika, objavljujem, da ću pokojnog Istvana Gozon, bivšeg preposta ostavinu, sačinjavajuće pokretnine inventarisane od strane moje pod Ost. brojem 182/1926 tek. godine 13-og i 14-og oktobra pod stavkom 1-142 i to raznovrsnu stočnu piću, burad za vino, kola, konje, amove, ekonomske rekvizite, svinje i za obradivljanje vinograda potrebne stvari 11-novembra u 14 sati a prema potrebi nastavno 12-og novembra tekuće godine i u sledećim danima izuzimajući nedeljni dan u 10 sati pre podne na licu mesta na pustari pok. Stevana Gozon u Popoviću preko od željezničke stanice, u inventaru po stavkom 143-249 naznačene pokretnine sobne nameštaje na licu mesta u Senti u zgradi Gornjogradske Rimokatoličke Plebanije 12-og novembra tek. god. pre podne u 10 sati, na javnoj dražbi, onome koji bude najveću ponudu učinio, za gotov novac prodati.

Kupci su dužni kupljene stvari odmah sa lica mesta odneti.

Pristojbu na kupovinu snose kupci i dužni su istu odmah po svršetku dražbe postupelom kr. javnom beležniku na ruke isplatiti.

Uslovi dražbe i inventar o pokretninama koje će se na dražbi prodati mogu se za vreme zvaničnih časova od 8-12 i od 14-17 sati u Senti u Stevana Sremca ulici pod brojem 6 nalazećem se mom zvaničnom uredu videti.

Senta, 3-eg novembra 1926 godine.

Dr. Ivan Zagorica

kralj. javni beležnik

10237

446/1926.

Árverési hirdetmény

Alulírott dr. Zagorica Iván sentai kir. közjegyző, Marton Mátyás kerületi Esperes Úr, végrendeleti végrehajtó, starakanizsai lakos megbízása folytán ezennel közhírré tesztem, hogy néhai Gozon István prépost hagyatékát képező és az általam 182/1926 ügyszám alatt folyó évi október hó 13-án és 14-én 1—249 tétel alatt leltárba foglalt ingóságok f. (1926) évi november hó 11-én (csütörtök) délután 2 órai, f. hó 12-én (péntek) délelőtt 10 órai és esetleg a szükséghez képest a következő napokon — vasárnap kivételével — minden nap délelőtt 10 órai kezdetele a helyszínen, vagyis a fenthivatkozott leltár 1—14 tétel alatti takarmányfélék, boroshordók, kocsik, lovak, szerszámok, gazdasági felszerelések, sertések, a szőlőműveléshez szükséges tárgyak st. Sentán a paphalmi tanyán folyó hó 11-én d. u. 2 órakor, míg a leltár 143—249 tétel alatti butorfélék Sentán a felsővárosi plébánia épületében f. hó 12-én d. e. 10 órakor nyilvános árverésen készpénzfizetés ellenében a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

A vételi illeteket vevők viselik és kötelesek azt az árverés befejezésekor az eljáró kir. közjegyző kezeihez készpénzben azonnal lefizetni és a megvett tárgyakat azonnal elvinni.

Az árverésre kerülő ingóságok leltára közjegyzői iródban (Stevana Sremca ul. 6.) a hivatalos órák alatt d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig bárki által megtekinthetők. Senta, 1926. évi nov. 3.

Dr. Zagorica Iván

kir. közjegyző.

FELHÍVÁS!

Raktárkészletemet felosztattam, hogy igen tisztelt rendelőim igényeit jobban kielégíthessem s a mérték utáni rendelésekkel intenzívebben foglalkozhassam.

Ezúton hívom fel i. t. rendelőim figyelmét, hogy a

modern cipészet

minden technikájával felszerelt üzletemben a jövőben csak mérték utáni rendelésre fogom készíteni cipőimet, amelyeket a legújabb divat és a modern kényelem szerint nyújtok b. vevőim rendelkezésére.

További szíves támogatást kérve, vagyok teljes tisztelettel

RÓKA MIHÁLY cipészmester

10310

Subotica, Zrinjski trg 2.

Szalámi

I-a téli, valamint tiszta házisonka, zsir, szalonna a la prágai sonka, nyári szalámi

POSTAI ÉS VASUTI SZÉTKÜLDÉS
ÁRJEGYZÉK KIVÁNTATRA INGYEN
Képviselőket (ügynököket) keressék.

MILIVOJ PUTNIK

szalámi és füstölthús gyár
BÉLA CRKVA, BÁNÁT

10304

Vilim Klein i drug

SOMBOR

ajánl csakis nagyban kereskedőknek és kötőmestereknek:

saját gyártmányu gyermek-, női- és férfi-mellényeket, harisnyát, lábszárvédőt stb.

Továbbá gyapjukban: Imperial (Lilabund), összes Csillagpamutok, (Sternwolle) u. m. Blaugelbestern, Grünweissstern, Rothweissstern, Braunstern, Gelbstern stb.

Kötőmestereknek: az összes fajta Zephyrfonalak és kabátfonalakat, továbbá géptűk, kefék stb.

Személyes látogatást ajánlunk.

10220

Friss banán

a husnál és tojásnál táplálóbb déligyümölcs, dus cukortartalommal. Közvetlen behozatal Los Palmasból.

Klein Géza és Fiai cég

fűszer- és csemegekereskedésében, Subotica

10260

BIZALMI ALLAST NYERHET

elsőrangú magyar-német gyorsíró tökéletes szerb tudással.

CSAK FÉRFIAK PÁLYÁZHATNAK

Felvezünk továbbá férfi gyakornokokat kereskedelmi érettségivel a szerb, magyar és német nyelv tökéletes ismeretével. Gyorsíró előnyben részesül.

Kereskedelmi és Iparbank Novisad

10115

Üzletáthelyezés.

RUDICS UCCAI

cipészüzletemet

Ciril Metod trg

(Lifka mozi mellé) helyeztem át. Kérem a n. é. közönség további szíves pártfogását. Tisztelettel

UNGER SOMA cipész

Saját készítésű ci ök nagy raktára. 10143

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a raktáron levő áruim minden elfogadható áron kiárúsítom Miško Pančić Subotica, Fő-tér (Radić-ház)

10259

MOZI LIPKA MOZI

10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Ma és holnap, hétfőn és kedden
Ketiős műsor!
VALÉNI NÁSZ
10 felvonás!
Egy izig végig izgalmas drámai szenzáció 5 nagy felvonásban
Fősze ebben: Ellen Kúrti és Albert Stemrűck
Rövid tartalom: Konyhától a kastélyig. A szemek varázsa.
Egy apa két gyermeke megtagad. Ki a gyilkos? Harc a farkasok a hómezőn. Az aratlan bűnhődés. Holttesten át az oltárig.
Ezenkívül!
HARRALD LLOYD
Mint rókadász! Mint holdkoros!
Szenzáció! Rendes helyárak! Ujdonság!
Két órás műsor! Kitűnő zene
Jön! Világattrakció! Szezon esemény! Szenzáció!
POMPÉJI VÉGNAPJAI
Várkonyi Mihály, Bernhard és Korda Náriával a fő szerepben.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címező kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhelyezett jelzés leveleket továbbítunk Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg melléklendő.

Angol bőrbekécs prém-gallérral, meleg szőrme-léccsel, használt iókarban levő eladó. Cim a kiadóhivatalban. 10255
Eladó teherautók 2 db 5 tonnás kocsi, jó állapotban. — Érdeklődni lehet Aleksander Konradnál, Vršac. 10087
Nagy 5 tonnás, maidnem új autó eladó. Mesešan, Novisad. 10166
Modern hálószoba, zongora és bicikli Vilsonova 22. alatt eladó. 10180
U. zongorák raktára Somborban. Bécsi és berlini gyártmányu zongorák állandó nagy választékban vannak. Bármilyen javítások olcsón és szakszerűen lesznek elkészítve. Harkai Ferenc zongorakészítő. Sontai ut 2. 10222
Istállótrágya vagonkételekben kapható. Cim Radio Reklam Jugoslavia Subotica. Telefon 10. 10250
Libamát állandóan veszünk. Baruch, Tolstojeva ul. 9. 10281

Narodni Bioskop

Ma és holnap, hétfőn és kedden
Ketiős műsor!
VALÉNI NÁSZ
10 felvonás!
Egy izig végig izgalmas drámai szenzáció 5 nagy felvonásban
Fősze ebben: Ellen Kúrti és Albert Stemrűck
Rövid tartalom: Konyhától a kastélyig. A szemek varázsa.
Egy apa két gyermeke megtagad. Ki a gyilkos? Harc a farkasok a hómezőn. Az aratlan bűnhődés. Holttesten át az oltárig.
Ezenkívül!
HARRALD LLOYD
Mint rókadász! Mint holdkoros!
Szenzáció! Rendes helyárak! Ujdonság!
Két órás műsor! Kitűnő zene
Jön! Világattrakció! Szezon esemény! Szenzáció!
POMPÉJI VÉGNAPJAI
Várkonyi Mihály, Bernhard és Korda Náriával a fő szerepben.

KÜLÖNFÉLE

Bérbeadó, eladó vagy tőkekereső társ kerestetik 40 méter kapacitású vám- és kereskedelmi malomhoz Somborban. Aiánlatokat »Jövedelmező« alatt Schmolka hirdetőiroda Novisad. Jevreiska 7. továbbít. 9661

Elveszett Stantics Béla Zobnatica névre kiállított fegyvertartási engedély. Megtaláló adja le a rendőrkapitány hivatalában. 10315

I. kör Poštanska ul. 5. szám alatt egy üzlet lakással együtt kiadó.

Apolló Novisad

November 9.

TAKARODÓ

Megható és érdekes dráma a katona életből 7 felvonás. Főszerepben:
Bernhard Götzke, Owen Garim és Claire Lotto

November 10-11.

Trullalla hercegnő

a legsikerültebb vigjáték.

Legolcsóbban vásárol kész férfi-, női- és gyermekruhákat Földes Samu újonnan berendezett ruhaárúházában. Gyümölcs piac, Rudics utca. Divatos férfiöltöny 500 din., férfi raglán 600-700, fiu télikabát 475, lánykabát 350, női raglán 550, gummi köpeny 250, szövetgumi 450, bőrkabát 850, szőrmebéllel 975, divatnadrág 225, munkaköpeny 145 és öltöny 165. Vidékre utánvétellel, meg nem felelés esetén a pénzt visszaküldöm. — Saiát érdekében ügyeljen a címre. Földes Samu ruhaárúháza. Külön osztály mérték utáni rendelésre. 5905

Általános műveltséget nyújtó elméleti ismeretek és középiskolai tanulók házi tanítását vállalom. Cimem a kiadóhivatalban meg tudható. Ugyanott meghívásom is átadható. 10226

Hallottad? Mesés szép női prémundák érkeztek Eisler Izsó konfekció üzletébe és olyan olcsón lehet ott vásárolni leány és fiukabátokat is. Legolcsóbban csak Eislernél vásárolhatunk! Barátok temploma során. 10234

Azonanra kiadó szép, ucára nyiló pinchehelyiség. Uihelyi. Sokolska ul. 11. 10213

Egy ebéd 8 dinár, vacsora 7 dinár. Abonenseket elvállalunk. Sokolska ul 13. 10296

Kétszobás lakás szabad rendelkezésből 15-ikére kiadó. Ugyanott butorozott szoba is kiadó. III Banatska ul. 10. 10276

Különbejárati butorozott szoba a város központjában csak férfinek azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 10297

November 3-iki számban a következő apróhirdetés jelent meg: »Házvezető nőnek aiánkozik fiatal urileány magános urhoz«, mit nevem és cimem megjelölésével adtam le. Ezen hirdetést nem ér adtam fel. rosszakaratilag közönséges módon visszaéltek nevémmel. Debreczeny Vilma Vel. Kikinda, Daničijeva ul. 160. 10294

FOGLALKOZÁS

Hivatalnok könyvelésben, gépirásban iartás, beszél szerbül, németül, magyarul, állást keres lehetőleg azonnalra. Cim a kiadóhivatalban. 10217

Fiatal fűszerkereskedősegéd, ki a rövidárúszakmában is iartás, azonnal felvétetik. Több nyelvet beszélők előnyben részesülnek. Treuer Ferenc Temerin. 10089

Röfőskereskedősegéd állást keres, kiszolgált katonára. Beszél szerbül, németül és magyarul. Cim a kiadóban. 10254

Hivatalnok, szerb, német, magyar levelező, irodai és külső prakszissal, állást keres. »Szerény 26« Schmolka hirdetőirodába Novisad kér. 10256

Könyvszakértő az egyszerű és kettős könyvvitelben, német nyelv és kereskedelmi levelezésben iótállás mellett tanítást vállal. Cim a kiadóban. 10300

Elsőrendű finom fehérnemű varrónő házakhoz aiánkozik, munkát házhoz kívül is vállal. Cim: Vilsonova ul. 60. 10303

Megbízható mindenest leányt, özvegyasszonyt keres kéttagu urcsalád. — Szent Antal-nyomda. 10301

Szűzvártó elmenne uradalomba. Aiánlatokat Szelik József szűzvártó Drač kér. 10316

Fiatal leány bejárónőnek felvétetik, Vukovičeva ul. 10. 10314

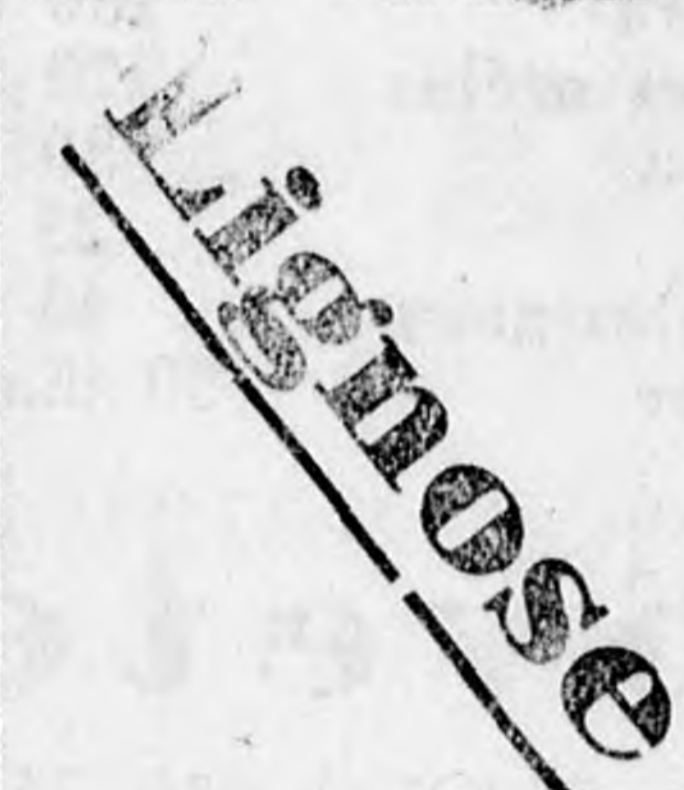
VÉTEL-ELADÁS

Új, szabadalmazott tömegcikk gyártásához kis tőkével társ kerestetik. A kész cikk megtekinthető Molnár Károly tanárnál Bačka-Palánkán. 10306

Zmaj Jovina ulica és az Ivan Antunović ulica sarkán egy fabódé sürgősen eladó. 10305

Facipót (klumpa) kicsinyben és nagyban. Árjegyzék ingyen. Moser István Apatin (Bačka). 10307

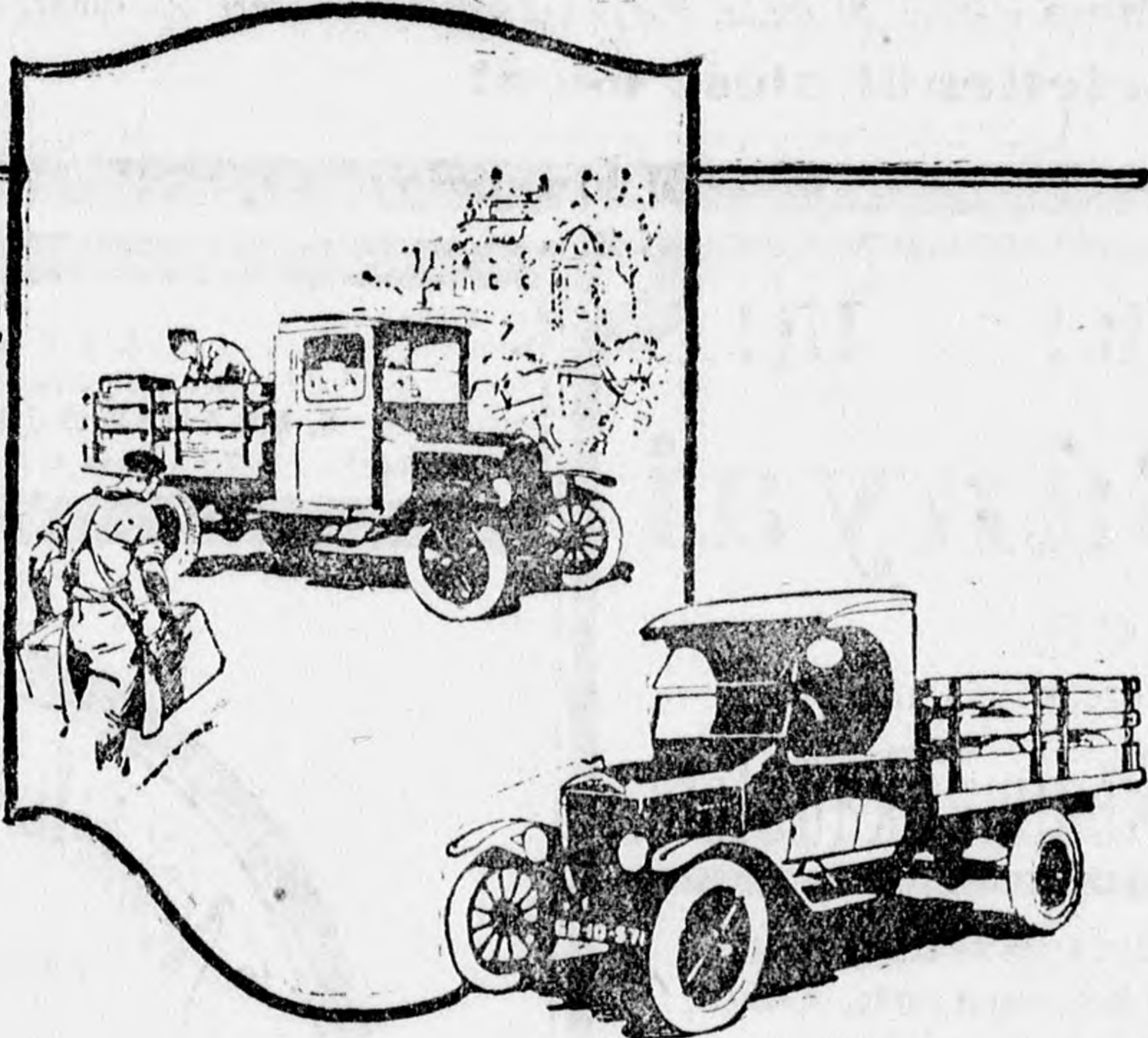
Vendéglő eladás. Čoka és Vel. Beckerek között forgalmas közszézen újonnan berendezett vendéglő házzal együtt szabad kézből eladó. Kedvező feltételek. Cim a kiadóhivatalban.

Vadászfégyverek, pisztolyok, eredeti füst nélküli vadásztöltények, vadász hűvelyek, pisztoly munició
Vezérképviselőt és gyári lerakat:
PIRA D. D.
Zagreb
Račkoga ul. 7/d 9766

Elsőrendű téglamestert a cserép és téglaprés kezéé ében jártast keres egy nagy téglagyár
Csak elsőrendű erők ajánlatait kérjük a fizetési igényeik megjelölésével és eddigi működésük rövid körülményével a lap kiadóhivatalának beküldeni.

MEGNYILT a Vojvodina legszebb és legmodernebb fűszer- és csemegeüzlete
SUGÁR MANÓ SUBOTICA
FELTÜNŐ OLCSÓ ÁRAK!

Előbb - utóbb...

A levakkal való szállítás ma már nem felel meg. Hogy versenyképes maradjon és növekedő üzleti forgalmával lépést tartson, előbb-utóbb egy teherautót kell beszereznie. De milyen márkát fog Ön választani? Miért habozik? Hisz Ön nagyon jól tudja, hogy az egytonnás Ford alváz ára a legolcsóbb a világpiacon és a pótalkatrészei is rendkívül jutányos áron szerezhetők be. Ön azt is tudja, hogy mily teljesítményt várhat a kocsiól, hisz Ford teherautó egymagában több van üzemenben, mint az összes többi márkák együttvéve s ameltt a Ford kocsi száma már meghaladta a 14. ik milliót.

Ford Motor Company.

Látogassa még ma meg az országban lévő számos képviselőink egyikét!

Arak:
Puszta alváz: Din. 32-900-
Komplett teherkocsi Din. 43-600-
Franko Rakek
Arak kötelezettség nélkül

Uj meglepetés olcsó árainkkal!

Őszi és téli anyagok 40-50%-kal olcsóbbak — féláron!

Szövetek, velour-de-line, selyem és gyapju szilzskin és karakil, férfiszövetek télikabátra, ruhákra és egyéb kellékek

Braća H. Gabaj — a »Koroná«-hoz

Knez M hajlova 33.

Beograd

Telefonszám 23-22.

Értesítjük mélyen tisztelt vevőinket, hogy nagy őszi és téli árukészletünket 40—50 százalékkal olcsóbban árusítjuk. — Ajánljuk vevőinknek, hogy saját érdekükben tekintsék meg dus raktárunkat és győződjenek meg olcsó áraink valóságáról. **Anyagaink vételkényszer nélkül megtekinthetők**

Nehéz krepp Bagno
100 cm széles 100 dinár métere

Velour de line, tiszta gyapju 140 cm széles	120 din. mét.
Selyem Szilzskin felöltőre, kabátra	220 din. mét.
Loutré Szilzskin felöltőre és kabátra	180 din. mét.
Karakil kabátra és felöltőre 120 cm széles	120 din. mét.
Tiszta gyapjuszövet minden színben	30 din. mét.
Mintázott bélés, 100 cm széles	25 din. mét.
Velvet bársony, angol áru, minden színben	40 din. mét.
Prémbőrök: fekete 40 dinár, színes	50 din. darabja

Nehéz tiszta selyem
95 cm széles 65.— dinár métere

Férfi szövetek:

Angol férfi szövetek: 60, 80, 100, 120, 150, 180, 220, 260, 280, 300, 320, 330, 360 dinár métere

Angol doublészövet férfi raglánfe öltőre: 160, 200, 250, 300—450 dinár métere

Teljes hozzávaló: 220, 240, 250—280 dinár

Francia női szövetek:

Női szövetek legmodernebb szövessel ruhák, kosztümök és köpenyekre: 200, 180, 160, 140, 130, 120, 100, 90, 80, 70, 60, 50, 40, 35, és 30 dinár métere

Vászon leánykafehérneműre métere 16 dinártól kezdve

Vászon paplanra és párnahuzatra, métere 30 dinártól kezdve

Köpenysejtem fekete és minden más divatszínben, métere 100 dinár

Krepp de chine métere 30 dinár. Pajet-selyem métere 25 dinár.

Maradékok hihetetlenül olcsó áron!

Uj! Megnyilt! Uj!

Mávro Bányai

Subotica

városházépület (Láng cipőkereskedés mellett)

női kalapkellékek és kézimunkaüzlete.

Wieder-féle stufok, kalapszallagok, Silcina és Velour kalapbársonyok. Gobelinek, előhuzott festett Smyrnák, kézimunkához szükséges összes anyagok rövidáru cikkek.

Amidőn legnagyobb gonddal válogattam össze áruraktáramat, ügyeltem arra is, hogy árain olcsósága a külföldi versenyt is kiszorítsa.

Saját érdekében keresse fel az üzletemet.

BÉLIPAR R. T.

D. D. ZA IZRADU CREVA
SUBOTICA

SZÁRAZBÉL LEGOLCSÓBBAN KAPHATÓ

8592

Szabó! **VATTA** Paplan!
eredeti gyári áron kapható
S. KRAMER, SUBOTICA
Nagyban! Trumbićeva ul 11. Kicsinyben! 0046

IDEGBETEGEK

Természetes gyógymódom
INGYEN közlöm olyanokkal
is, akiknek eddig egy
gyógyszer sem használt

Jakob Schmidt
Novi-Vrbas (Bácska)

Geova ulica 294.

Női téli kabát különlegességek

Kasha Duvetine	Din. 230
Cybelin melé	" 230
Royal	" 240
Posztó melé	" 230
Velour de Lain	" 165

Egyes kabátokra selvemmel átszövött
különlegességek
LA CHARMOLÄIN
ruha és komplet anyag különlegességek
Divatselymek, új minőségek
és új színek
Férfi szövet újdonságok!

Kabát, raglán és öltöny szövetek óriási választékban.
Legfinomabb férfi szövet öltönyre teljes béléssel ca D. 1100

Pero Vujković divatruház
Subotica
Krossmajerova u 5